

ŠIAULIŲ TERITORINĖ DARBO BIRŽA

2015 metų

VEIKLOS ATASKAITA

1. SITUACIJOS DARBO RINKOJE 2015 METŲ ANALIZĖ IR PROGNOZĖ 2016 METAMS

2015 metų pradžioje Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis Šiaulių teritorinės darbo biržos (toliau – Šiaulių TDB) aptarnaujamoje teritorijoje gyveno 281,6 tūkst. gyventojų, jų tarpe – 172,2 tūkst. (61 proc.) darbingo amžiaus gyventojų. Vykė veiklą – 6598 įmonės.

Darbo jėgos pasiūla

2015 metais padidėjo darbo jėgos pasiūla. Į Šiaulių TDB kreipėsi 24512 bedarbių – 962 arba 4,1 proc. daugiau nei 2014 metais. Daugiausiai registravosi – Šiaulių miesto gyventojų, mažiausiai – Pakruojo rajono gyventojų. Vidutiniškai per mėnesį užregistruoti 2042 bedarbiai. Daugiausiai bedarbių užregistruota sausio mėnesį – 2608, mažiausiai gegužės – 1653.

Bedarbiai pagal lytį. 2015 metais registravosi 10704 moterys – 374 arba 3,6 proc. daugiau nei 2014 metais. Bedarbių struktūroje moterų dalis (43,7 proc.) išliko mažesnė nei vyrų (56,3 proc.).

Pirmą kartą ieškantys darbo. 2015 metais registravosi 3888 niekur nedirbę bedarbiai – 921 arba 31 proc. daugiau nei 2014 metais. Jų dalis, lyginant su 2014 metais, padidėjo nuo 12,6 proc. iki 15,9 proc. Įregistruoti 1368 absolventai – 271 arba 16,5 proc. mažiau nei 2014 metais. Jų dalis nuo bendro užsiregistravusių bedarbių skaičiaus sumažėjo nuo 7 proc. iki 5,6 proc.

Neseniai praradę darbą. Neseniai praradę darbą (iki 2 m. darbo pertraukos) užregistruoti 16049 bedarbiai – 201 arba 1,3 proc. daugiau nei 2014 metais. Bedarbių struktūroje jų dalis sumažėjo nuo 67,3 proc. iki 65,5 proc.

Bedarbiai pagal ekonomines veiklas. 2015 m. įregistruoti 2737 bedarbiai dirbę žemės ūkyje, 4271 – pramonėje, 2633 – statyboje ir 10983 – paslaugų sektoriuje. Lyginant su 2014 m. bedarbių struktūra pagal ekonomines veiklas pakito labai nežymiai – padidėjo iš pramonės įmonių, sumažėjo iš žemės ūkio ir paslaugų sektorių.

Bedarbiai pagal profesinį pasirengimą. 2015 metais įregistruoti 9127 nekvalifikuoti bedarbiai – 212 arba 2,4 proc. daugiau nei 2014 metais. Lyginant su 2014 m. bedarbių struktūroje nekvalifikuotų bedarbių dalis sumažėjo nuo 37,9 proc. iki 37,2 proc. Per metus įregistruoti 4865 bedarbiai su aukštesniu universitetiniu ar koleginiu išsilavinimu ir 10520 bedarbių su profesiniu pasirengimu. Lyginant su 2014 m. bedarbių struktūroje padidėjo bedarbių dalis su profesiniu pasirengimu, sumažėjo su aukštesniu universitetiniu ar koleginiu išsilavinimu.

Gyvenantys kaimo vietovėse. 2015 metais registravosi 9049 kaimo bedarbiai – 503 arba 5,9 proc. daugiau nei 2014 metais. Jų dalis, lyginant su 2014 metais, padidėjo nuo 36,3 proc. iki 36,9 proc.

Bedarbiai pagal amžių. 2015 metais įregistruota 5012 jaunuolių iki 24 metų amžiaus – 283 arba 5,3 proc. mažiau nei 2014 metais. Bedarbių struktūroje jaunimo dalis sumažėjo nuo 22,5 proc. iki 20,4 proc. Per metus įregistruoti 6176 vyresni nei 50 m. amžiaus bedarbiai – 824 arba 15,4 proc. daugiau nei 2014 metais. Jie sudarė 25,2 proc. (2014 m. – 22,7 proc.) visų įregistruotų bedarbių.

Darbo rinkoje papildomai remiami bedarbiai. 2015 metais registravosi 16950 darbo rinkoje papildomai remiamų bedarbių – 468 arba 2,8 proc. daugiau nei 2014 metais. Bedarbių struktūroje jų dalis sumažėjo nuo 70 proc. iki 69,1 proc.

Darbo jėgos paklausa

2015 metais nežymiai sumažėjo registruota darbo jėgos paklausa. Šiaulių TDB įregistruota 23662 laisvas darbo vietas – 716 arba 2,9 proc. mažiau nei 2014 metais. Didžiausia darbo jėgos paklausa – Šiaulių mieste, mažiausia – Joniškio ir Kelmės rajonuose. Vidutiniškai per mėnesį įregistruoti 1972 darbo pasiūlymai. Daugiausia darbo pasiūlymų įregistruota balandžio (2420) ir rugpjūčio (2557) mėnesiais, mažiausia gruodžio (1223) mėnesį. 2015 metais paklausa neterminuotam darbui padidėjo 1576 arba 8,8 proc., terminuotam darbui sumažėjo 2292 arba 32,3 proc. Daugiausiai laisvų darbo vietų buvo įregistruota: tarptautinio krovinų vežimo transporto priemonės vairuotojams, pardavėjams, pardavimo vadybininkams, virėjams, siuvėjams, traktorininkams, plataus profilio statybininkams, apdailininkams, vairuotojams ekspeditoriams, administratoriams, barmenams padavėjams, padavėjams, apsaugos darbuotojams, automobilių šaltkalviams, pastatų apšiltintojams, sandėlininkams, medienos apdirbimo staklių operatoriams, suvirintojams, buhalteriams, sunkvežimio vairuotojams, elektrikams.

Pagal ekonomines veiklas daugiausiai pasiūlymų registruota paslaugų įmonėse (61,9 proc.), mažiausiai – žemės ūkio įmonėse (8,7 proc.). Laisvų darbo vietų struktūroje didėjo darbo pasiūlymų dalis paslaugų sektoriuje, mažėjo žemės ūkyje, pramonėje ir statybos sektoriuje.

Darbo jėgos paklausa terminuotam darbui. 2015 metais įregistruotos 4209 darbo vietos terminuotam darbui – 17,8 proc. visų darbo vietų (2014 m. vietos terminuotam darbui sudarė 26,7 proc.).

Darbo jėgos paklausa pastoviam darbui. 2015 metais užregistruotos 19453 darbo vietos pastoviam darbui – 82,2 proc. visų darbo vietų.

Darbo vietų užpildymo vidutinė trukmė. 2014 metais laisvų darbo vietų užpildymo vidutinė trukmė (mėn.) sudarė 0,74 mėn. (2014 metais – 0,89 mėn.).

Grupės darbuotojų atleidimai. 2015 m. gauti 4 pranešimai apie numatomus grupės darbuotojų atleidimus, įspėti 184 darbuotojai. 2014 m. gauti 2 pranešimai apie numatomus grupės darbuotojų atleidimus.

Darbo rinkos situacija 2016 metų sausio 1 d.

Bedarbių struktūra. 2016 m. sausio 1 d. buvo įregistruoti 16975 bedarbiai, 537 arba 3,3 proc. daugiau nei 2015 metų pradžioje. Bedarbių struktūroje didėjo – vyrų ir vyresnių nei 50 m. amžiaus bedarbių dalis, mažėjo – moterų, kaimo gyventojų, ilgalaikių bedarbių, jaunimo iki 24 m. amžiaus ir darbo rinkoje papildomai remiamų bedarbių dalis. Moterys metų pradžioje sudarė 50,1 proc., jaunimas iki 25 metų – 8,9 proc., kaimo bedarbiai – 45,7 proc., vyresni nei 50 metų – 38,9 proc., ilgalaikiai bedarbiai – 31,3 proc., darbo rinkoje papildomai remiami bedarbiai – 80,6 proc.

Laisvų darbo vietų struktūra. 2016 m. sausio 1 d. buvo įregistruotos 576 laisvos darbo vietos – 209 laisvomis darbo vietomis daugiau nei 2015 metų sausio 1 d.

Per metus užimtumas buvo suteiktas 33416 darbo ieškančių asmenų (2014 m. – 32669): 17492 asmenys įdarbinti pagal terminuotą ir neterminuotą darbo sutartį, 6246 – dalyvavo aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, 9678 – vykdė veiklą pagal verslo liudijimą.

Registruotas nedarbas. Bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų 2016 m. sausio 1 d. sudarė 9,9 proc. Vidutinis metinis registruotas nedarbas Šiaulių TDB sumažėjo nuo 9,7 proc. iki 9 proc. Moterų nedarbas pakito nuo 10,3 proc. iki 9,4 proc., vyrų nuo 9,1 proc. iki 8,6 proc., jaunimo iki 25 metų amžiaus nuo 4,8 proc. iki 4 proc. Išliko dideli teritoriniai nedarbo lygio skirtumai tarp savivaldybių. Didžiausias vidutinis metinis nedarbas išliko Kelmės (14,1 proc.) ir Akmenės (13,7 proc.) r. savivaldybėse, mažiausias – Šiaulių mieste (5,8 proc.) ir Šiaulių r. (8,3 proc.) savivaldybėje.

Darbo rinkos tendencijos ir pokyčiai 2016 m.

Įvertinus darbdavių apklausos rezultatus ir darbo rinkos tendencijas, 2016 metais prognozuojama įregistruoti 21600 bedarbių – 11,9 proc. mažiau nei 2015 metais, 45 proc. įregistruotų bedarbių sudarys moterys, 20 proc. – jaunuoliai iki 25 m. amžiaus, 14,4 proc. – vyresni nei 55 m. amžiaus, 38,3 proc. – nekvalifikuoti bedarbiai, 72,2 proc. – darbo rinkoje papildomai remiami. Bedarbių struktūroje didės moterų, vyresnių nei 55 metų amžiaus, kaimo gyventojų, darbo rinkoje papildomai remiamų bedarbių dalis, mažės vyrų, jaunimo iki 25 metų amžiaus, ilgalaikių bedarbių dalis. Prognozuojama įregistruoti 25770 laisvų darbo vietų – 8,9 proc. daugiau nei 2015 metais. Daugiau nei pusė darbo pasiūlymų bus įregistruota paslaugų sektoriuje, kas penkta laisva darbo vieta pramonėje, kas aštunta – statyboje ir kas dešimta – žemės ūkyje. Darbo birža tarpininkaus įsidarbinant 19250 asmenų, lyginant su 2015 m. įdarbinimas padidės apie 10 proc. Prognozuojama, kad metų pabaigoje bus įregistruota 14610 bedarbių, nedarbas sudarys 8,5 proc. Vidutinis metinis nedarbas sumažės 0,6 proc. punkto ir sudarys 8,4 proc.

2. DARBO RINKOS PASLAUGŲ TEIKIMAS

2.1. Informavimas

Šiaulių teritorinėje darbo biržoje informavimų paslaugų teikimui yra įrengtos atviro informavimo zonos Akmenės, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Šiaulių skyriuose, Šiaulių skyriaus Kuršėnų poskyryje; nuotoliniuose Klientų aptarnavimo centruose: Ventoje, Žagarėje, Tytuvėnuose, Linkuvoje, Baisogaloje, Gruzdziuose; Jaunimo darbo centruose Akmenėje, Joniškyje, Šiauliuose, Kelmėje. 135 atviro informavimo zonos yra įrengtos ir kaimo seniūnijose, bibliotekose, bendruomenių namuose, mokyklose (darbo biržos standai, segtuvai).

2015 m. klientų aptarnavimo funkcijas vykdančių skyrių atviro informavimo vietose pakabinti TV ekranai, kuriuose demonstruojama vaizdinė informacija apie darbo biržos teikiamas paslaugas. Jaunimo darbo centruose įrengta bevielio interneto prieiga (Wi-Fi), įsteigtas Jaunimo darbo centras Kelmės skyriuje.

2015 m. suteikta per 11450 individualių informavimo paslaugų, pravesta 1143 pirminių informacinių susirinkimų, kuriuose dalyvavo per 14800 asmenų. Organizuota 312 tikslinių informacinių susirinkimų (e. paslaugos; Profesinis mokymas; Savarankiškas užimtumas ir kt.), kuriuose dalyvavo 4853

asmenų; praveisti 502 renginiai, susitikimai su socialiniais partneriais, mokymo įstaigomis, karo prievolės skyrių atstovais (7802 dalyviai); 37 renginiai kaimo seniūnijose (501 dalyvis); savo verslo pradmenų išaiškinimui organizuoti 6 susitikimai su VMI atstovais, kuriuose dalyvavo 130 verslo organizavimu besidominančių asmenų.

2.2. Konsultavimas

Šiaulių teritorinėje darbo biržoje 2015 m. praveisti 885 konsultavimo grupėms užsiėmimai įvairiomis temomis: 48 darbinės motyvacijos didinimo užsiėmimai jaunimui „Aš galiu“ (344 dalyviai), 51 užsiėmimas suaugusiems „Mano pasiekimų aplankas“ (500 dalyvių), 786 Darbo klubų užsiėmimai (6528 dalyviai). Konsultavimo grupėms užsiėmimuose dalyvavo 8331 asmenys, iš jų 2422 jaunimas iki 29 m., 5906 vyresni nei 30 metų, 2946 kaimo gyventojai, 2060 vyresni nei 50 metų.

Suteikus konsultavimo grupėms paslaugas buvo įdarbinta 1467 asmenų, 1097 asmenys dalyvavo aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse.

2015 m. Mentorstės priemonėje dalyvavo 24 ugdytiniai, iš jų 19 jaunuoliai iki 29 m. Dalyvaujant Mentorstės priemonėje, 9 ugdytiniai buvo nukreipti dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse; 3 – įsidarbino laikinam darbui iki 6 mėn.; 10 – įsidarbino į nuolatinės darbo vietas.

2015 m. suteikta per 151943 individualių konsultavimo paslaugų, iš jų vienas konsultantas suteikė vidutiniškai 5065 individualių konsultacijų.

Šiaulių teritorinėje darbo biržoje 2015 m. buvo organizuoti profesinio orientavimo renginiai moksleiviams ir darbo ieškantiems asmenims. Asmenims, susiduriantiems su sunkiais darbo paieškoje, pagal konkurencinių galimybių panašumus: ilgalaikiams bedarbiams, nekvalifikuotiems asmenims, vyresnio amžiaus asmenims organizuoti 62 karjeros apsisprendimo užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 608 asmenų, iš jų 106 jaunuoliai iki 29 m. Pareigūnams ir kariams, išleidžiamiems į pensiją, buvo praveisti 3 Darbo klubo užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 5 pareigūnai. Besidomintiems profesijos pasirinkimo galimybėmis, karjeros apsisprendimui, praveista 213 profesinio orientavimo renginių, kuriuose dalyvavo 3449 asmenų, iš jų: 2215 moksleivių, 362 jauni nekvalifikuoti bedarbiai iki 21 m. Siekiant jaunuolius iki 25 m., neturinčius pradinio išsilavinimo, sugrąžinti į švietimo sistemą, organizuoti 37 renginiai, kuriuose dalyvavo 418 jaunuolių.

2.3. Tarpininkavimas įdarbinant

2015 m. suteikta per 66873 individualių tarpininkavimo įdarbinant paslaugų, iš jų vidutiniškai 2675 suteikė vienas specialistas, teikiantis tarpininkavimo įdarbinant paslaugas. Padėta susirasti tinkamą darbą 17492 asmenims, 6741 asmenys apmokyti naudotis informacinėmis darbo paieškos technologijomis, parengta 9731 darbo ieškančių asmenų CV, 212 motyvacinių laiškų, 11449 asmenų padėta pasirengti pokalbiui su darbdaviu.

Siekiant efektyvinti tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimą – didelis dėmesys skirtas darbo su darbdaviais gerinimui. Bendradarbiauta su 7332 darbdaviais, iš jų 6059 aptarnaujamos teritorijos darbdaviais ir 988 ūkininkais. 2015 m. 3839 darbdavių registravo 23662 laisvas darbo vietas, iš jų 20,2 proc. darbdavių registravo darbo vietas internetu (19453 pastoviam ir 4209 terminuotam darbui). Daugiausia darbo pasiūlymų: tarptautinio krovinų vežimo transporto priemonės vairuotojams, pardavėjams, siuvėjams, pardavimo vadybininkams, virėjams.

Siekiant užimtumo didinimo vykdytas aktyvus darbas ieškant naujų darbdavių, galinčių registruoti laisvas darbo vietas ir dalyvauti įgyvendinant užimtumo rėmimo priemones. Užmegzti nauji kontaktai su 591 aptarnaujamos teritorijos darbdaviu, iš kurių 41 proc. įmonės, įregistruotos 2014/2015 metais. Pasirašytos 299 bendradarbiavimo sutartys, parengta 221 tikslinė programa darbdavių poreikių tinkamos darbo jėgos tenkinimui. Suformuotas strateginių darbdavių, turinčių didžiausios įtakos regiono užimtumo didinimui, sąrašas. Strateginiai darbdaviai pastoviam darbui įdarbino 1519 darbo ieškančių asmenų ir, pasinaudoję remiamo įdarbinimo priemonėmis, įdarbino 430 darbo biržoje registruotus asmenis. Laisvų darbo vietų paieškos ir jų užpildymo gerinimui organizuotas nuolatinis bendravimas su darbdaviais įvairiomis ryšio priemonėmis, vyko 1103 tiksliniai apsilankymai įmonėse, kurių metu surastos 692 laisvos darbo vietos, organizuota per 60 pažintinių vizitų į įmones, daugiau kaip 422 darbo mugių, per 1120 darbdavių pateikti darbo ieškančių CV darbo vietų užpildymui, vykdyta laisvų darbo vietų paieška internetiniuose puslapiuose bei „Karjeros“ skiltyse įmonių internetinėse svetainėse. Organizuoto darbo dėka laisvų darbo vietų užpildymo trukmė pasiekė 7 darbo dienas, užpildyta 74 proc. registruotų laisvų darbo vietų.

Per 2015 metus organizuoti 36 susitikimai su aptarnaujamos teritorijos darbdaviais ir socialiniais partneriais, 13 seminarų/diskusijų/praktinių mokymų darbdaviams, kurių metu pristatytos elektroninės paslaugos darbdaviams, aktyvios darbo rinkos politikos priemonės, laisvų darbo vietų paieškos bei jų

užpildymo galimybės, ESF projektai, vyrų ir moterų lygių galimybių ir nediskriminavimo klausimai. Organizuojamų seminarų ir tikslinių apsilankymų pas darbdavius metu 422 įmonių atstovai praktiškai apmokyti naudotis Lietuvos darbo biržos sukurtomis elektroninėmis paslaugomis.

Didelis dėmesys skirtas sunkiausiai užpildomoms darbo vietoms. Viena iš tokių darbo vietų grupių – tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojai. Siekiant patenkinti kvalifikuotos darbo jėgos poreikį ir esant gamybiniam būtinumui įmonėse, Lietuvos darbo birža 2015 metais Šiaulių aptarnaujamos teritorijos darbdaviams išdavė 1829 leidimus/sprendimus dirbti užsieniečiams Lietuvos Respublikoje, iš jų 99 proc. tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojams.

2.4. Individualios užimtumo veiklos planavimas

2015 m. Šiaulių teritorinėje darbo biržoje kartu su bedarbiais buvo parengta 32740 individualių užimtumo veiklos planų (toliau – IUVP), iš jų 18893 nauji IUVP – 77,1 proc. nuo naujai registruotų bedarbių. Vidutinė IUVP sudarymo trukmė – 23 dienos.

Vykdyta nuolatinė IUVP sudarymo stebėseną: dėl laiku nesudarytų ir pavėluotai sudarytų IUVP, dėl aktyvios darbo rinkos politikos priemonių (toliau – ADRPP) planavimo pagal nustatytas užduotis (metams ir mėnesiams), suplanuotų ADRPP pažangos vertinimo stebėseną. Kiekvieną ketvirtį atliekama IUVP stebėseną dėl IUVP suplanuotų ADRPP įgyvendinimo efektyvumo. Stebėsenų rezultatai pateikiami klientų aptarnavimo funkcijas vykdančioms skyriams bei patalpinami sistemoje LDB ITHelp – Bendro naudojimo segtuvai ir bylos TDB ir jų skyriuose – Bendri visos Šiaulių TDB dokumentai.

Per metus Darbo išteklių skyrius atliko 12 patikrų, kurių metu buvo patikrinta 727 IUVP. Patikrų metu tikrinta IUVP suplanuotų priemonių atitikimo bedarbio grupei pagrįstumas bei kokybė. Nustatyti netikslumai ir klaidos surašyti patikrų pažymose. Su patikrų metu rastomis klaidomis supažindinti klientų aptarnavimo funkcijas vykdančių skyrių darbuotojai, priimti sprendimai šių trūkumų šalinimui.

Kokybiškesniam IUVP rengimui ir sudarymo priežiūrai, sistemoje LDB ITHelp pateikti 9 siūlymai dėl IUVP rengimo ir Programos Žaibas naujų užklausų poreikio ar parengtų tobulinimo.

Siekiant gerinti IUVP rengimo kokybę, Darbo išteklių skyrius pravedė 6 mokymus klientų aptarnavimo funkcijas vykdančių skyrių specialistams dėl kokybiškesnio IUVP rengimo, stebėsenos ir patikrų rezultatai pristatyti ir aptarti darbo pasitarimuose.

2.5. Grijtamojo ryšio organizavimas darbo rinkos paslaugoms teikti

Siekiant įvertinti darbo biržos klientams teikiamų paslaugų kokybę, atliekamos darbo ieškančių asmenų ir darbdavių apklausos. Per 2015 metus atliktos dvi bedarbių apklausos: Darbo biržos teikiamų paslaugų kokybės vertinimo (Darbo ieškantiems asmenims) ir Jaunų asmenų ir absolventų integravimo į darbo rinką galimybių apklausa bei viena Darbo biržos teikiamų paslaugų kokybės vertinimo (Darbdaviams) apklausa. Per 2015 m. atlikti du pilotiniai tyrimai: „Darbo biržos elektroninių paslaugų vartotojai“ ir „Talentų banko programos efektyvumo vertinimas“. Vykdytų apklausų rezultatai buvo apsvarstomi Šiaulių TDB darbo pasitarimuose, parengiamos priemonės paslaugų kokybės gerinimui. Tyrimų rezultatai skelbiami interneto svetainės skyriuje „Apklausos“.

2015 metais Darbo biržos teikiamų paslaugų kokybės vertinimo (Darbo ieškantiems asmenims) apklausoje dalyvavo 618 respondentų. Darbo biržos teikiamų paslaugų kokybę patenkinti (labai patenkinti, patenkinti, iš dalies patenkinti) 98,1 proc. respondentų. Geriausiai klientai vertina specialisto mandagumą, specialisto dalykiškumą ir darbo biržos patalpose skelbiamos informacijos aktualumą, aiškumą. Apie galimybę naudotis darbo biržos elektroninėmis paslaugomis informuoti 96,6 proc. respondentų. Aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse dalyvavo 52,6 proc. darbo ieškančių asmenų. Geriausiai klientai vertina paramą darbo vietoms steigti ir viešuosius darbus.

Jaunų asmenų ir absolventų integravimo į darbo rinką galimybių apklausoje dalyvavo 492 asmenys. Jaunų asmenų ir absolventų integravimo į darbo rinką galimybių apklausoje dalyvavę jaunuoliai mano, kad labiausiai jaunimo įsidarbinimą lemia darbo patirtis/įgūdžiai, įgyta kvalifikacija, profesinis pasirengimas ir pažintys, ryšiai. 31,7 proc. apklausoje dalyvavusių jaunuolių mano, kad jiems pakanka jų išsilavinimo/žinių ir (ar) gebėjimų norint sėkmingai įsidarbinti ir siekti karjeros. Daugumas (74,6 proc.) jaunuolių ieško nuolatinio darbo. Daugiau nei pusė respondentų tikisi gauti daugiau 500 Eur atlyginimo (neatskaičius mokesčių). Įsidarbinimo užsienyje galimybėmis domisi 54,1 proc. respondentų.

Darbo biržos teikiamų paslaugų kokybės vertinimo (Darbdaviams) apklausoje dalyvavo 547 darbdaviai. Trys iš penkių Šiaulių apskrities darbdavių į darbo biržą dažniausia kreipiasi telefonu, kas ketvirtas – atvyksta tiesiogiai. Kad darbo birža laiku pasiūlė tinkamą kandidatą laisvai darbo vietai užimti,

nurodė 82,1 proc. respondentų. Darbo biržos darbuotojų dalykiškumu labai patenkinti ar patenkinti 98,9 proc. darbdavių.

Siekiant užtikrinti klientams teikiamų paslaugų kokybės gerinimą, Šiaulių teritorinės darbo biržos direktoriaus 2013 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. V-149 buvo nustatytos priemonės „slaptas klientas“ vertinimo sritys: klientų informavimo telefonu kokybė; klientų informavimo elektroniniu paštu kokybė; bedarbių ir darbdavių aptarnavimo kokybė.

Telefonu bendrauta su 63 klientų aptarnavimo funkcijas vykdančių skyrių darbuotojais. Dauguma darbuotojų, su kuriais buvo bendrauta telefonu, vadovaujasi reikalavimais, nurodytais Klientų aptarnavimo telefonu kokybės standarte: laiku ir tinkamai atsiliepiama, išsiaiškina kliento poreikius ir pateikia aiškia, tikslią ir išsamią informaciją. Siekiant įvertinti klientų informavimo el. paštu kokybę, klientų aptarnavimo funkcijas vykdančiams skyriams el. paštu išsiųsti 24 „slapto kliento“ paklausimai. Visi gauti atsakymai buvo pateikti dalykiniu stiliumi, be gramatinių klaidų, atsakymuose pateikiama reikiama informacija, išsamiai atsakant į pateiktus klausimus.

Per 2015 m., atliekant anoniminę apklausą internete www.manoapklausa.lt, apklausti 191 bedarbiai ir 89 darbdaviai, kurie per paskutines 5 d. d. apsilankė klientų aptarnavimo funkcijas vykdančiuose skyriuose ir/ar pastarosiomis dienomis jų įmonėse lankėsi darbo biržos darbuotojas. 89 proc. apklaustų bedarbių teigiamai įvertino aptarnavimo kultūrą (mandagų ir dalykišką bendravimą), daugiau nei pusė apklaustųjų nurodė, kad siūlomos darbo rinkos paslaugos atitinka jų lūkesčius. Didžioji dauguma apklaustų bedarbių teigiamai įvertino specialistų darbą: 86,4 proc. bedarbių nurodė, kad specialistai informavo juos apie galimybę naudotis e. paslaugomis ir paaiškino, kaip tai daryti, informacijos suteikimą teigiamai įvertino 80,1 proc., kliento poreikių išsiaiškinimą teigiamai įvertino 76 proc., 72,8 proc. bedarbių įvardijo, kad specialistai, siūlydami darbo rinkos paslaugas, konsultuojasi su bedarbiais. Didžioji dalis darbdavių teigiamai vertino darbo biržos darbuotojų darbą ir informacijos teikimą: 92,1 proc. darbdavių teigiamai įvertino darbuotojų, su kuriais jie bendravo, kompetenciją ir bendravimo stilių; 86,5 proc. teigiamai įvertino darbuotojų informavimą apie darbo biržos paslaugas; 80,1 proc. teigiamai įvertino darbuotojų, su kuriais jie bendravo, gebėjimą išsiaiškinti darbdavio poreikius, 78,7 proc. nurodė, kad specialistai informavo juos apie galimybę naudotis e. paslaugomis ir paaiškino, kaip tai daryti, 66,3 proc. apklaustų darbdavių nurodė, kad jų poreikiai yra patenkinami operatyviai.

Nuolat vykdomas stebėsenos priemonė „slaptas klientas“ rezultatų aptarimas darbo pasitarimuose bei Klientų aptarnavimo funkcijas vykdančiuose skyriuose vykstančiuose Profesinės saviugdos užsiėmimuose 2015 metais pagerino klientų aptarnavimo kokybę.

3. AKTYVIOS DARBO RINKOS POLITIKOS PRIEMONĖS

2015 metais aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, finansuojamose Užimtumo fondo bei ES struktūrinių fondų lėšomis, dalyvavo 7733 darbo ieškantys asmenys, iš jų 6246 nusiųsti per atskaitinį laikotarpį. Priemonėse dalyvavo 311 neįgalųjų, 2230 ilgalaikių bedarbių, 3136 jaunuoliai iki 29 m., 2080 vyresnių kaip 50 metų amžiaus asmenų. Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimas sumažino nedarbą 0,98 proc. punkto.

3.1. Bedarbių ir įspėtų apie atleidimą iš darbo darbuotojų profesinis mokymas

Rezultatai. 2015 metais profesinio mokymo priemonėje dalyvavo 1826 darbo ieškantys asmenys, iš jų – 1554 asmenys nusiųsti 2015 m., 213 asmenų mokymo programas baigs 2016 m. 2015 m. profesinio mokymo programą baigė 1541 asmuo, iš jų – 623 jaunuoliai iki 29 m. amžiaus, įsidarbino 910 darbo ieškančių asmenų, iš jų – 416 jaunuolių iki 29 m. amžiaus.

Vidutinės profesinio mokymo išlaidos 2015 m. 1 asmeniui – 1237 Eur, vidutinė mokymo programų trukmė – 2,7 mėn., iš jų: formaliojo profesinio mokymo – 2,68 mėn., neformaliojo profesinio mokymo – 2,67 mėn., vidutinė mokymo programos kaina – 829 Eur, formaliojo profesinio mokymo programų – 870 Eur, neformaliojo profesinio mokymo programų – 690 Eur.

Priemonėje dalyvavo 295 įspėti apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojai, 709 nekvalifikuoti darbo ieškantys asmenys, 590 jaunuolių iki 29 metų, 263 ilgalaikiai bedarbiai. Dalyvavimo priemonėje dėka įspėti apie atleidimą iš darbo darbuotojai įgijo naują ar patobulino turimą kvalifikaciją ir išsaugojo darbo vietą, nekvalifikuoti darbo ieškantys asmenys įgijo paklausiais darbo rinkoje kvalifikacijas ir/ar kompetencijas ir padidino savo galimybes integruotis į darbo rinką, jaunuoliai iki 29 m. amžiaus įgijo paklausias kvalifikacijas ir jiems padidėjo užimtumo galimybės, ilgalaikiams bedarbiams, įgijus paklausią darbo rinkoje profesiją, sumažėjo jų socialinė atskirtis.

2015 metais paklausiausios profesinio mokymo programos: suvirintojo mokymo programą pasirinko 179 asmenys, C ir CE kategorijų transporto priemonių vairuotojo ir motorinių transporto priemonių kroviniams ar keleiviams vežti vairuotojų – 173, TR2 traktorių vairuotojo (traktorininko) – 92, siuvėjo – operatoriaus – 81, pastatų renovatoriaus – 76, medienos apdirbimo staklininko – 76, pardavėjo – 61, medkirčio – 52, manikiūrininko – 52, apdailininko – 44 ir kt. Daugiausiai bedarbių mokymo paslaugas teikėju pasirinko VšĮ Šiaulių darbo rinkos mokymo centrą – 505 dalyviai, UAB „Yvas“ – 293, VšĮ Vilniaus Žirmūnų darbo rinkos mokymo centrą – 200, Šiaulių profesinio rengimo centrą – 81, UAB „Amatų mokymo centras“ – 78 dalyviai. Profesinio mokymo paslaugas teikėjais profesinio mokymo priemonėje dalyvavo 4 darbdaviai – UAB „Smiga“ – apmokyti 5 asmenys, iš jų 2 įmonės darbuotojai, kurie buvo palikti dirbti, Uždaroji akcinė bendrovė „Grūstė“ – apmokyti 4 įmonės darbuotojai ir visi palikti dirbti, Rasos Karnatkienės įmonėje – apmokyti 3 ir visi palikti dirbti, UAB „Eurotela“ – apmokyti 3 ir visi palikti dirbti. Daugiausiai apmokyta įmonės darbuotojų: UAB „Kelmės pieninė“ – 22, UAB „Valumina“ – 13 valytojų, Respublikinei Šiaulių ligoninei – 10 slaugytojo padėjėjų, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centrui – 11 darbuotojų, kurie įgijo naujas kompetencijas ir buvo palikti dirbti, UAB „VIARMI STATYBA“ – 10 pastatų renovatorių ir kt.

Organizuojant profesinio mokymo priemonę 2015 m. pagal finansuotinas profesinio mokymo programas su dvišale mokymo sutartimi buvo nusiųsta 95 proc. dalyvių, pagal prioritetines remiamas profesijas su trišale mokymo sutartimi – 88 proc.

2015 m. profesinio mokymo priemonės sutartinius įsipareigojimus pažeidė 198 asmenys (13 proc. nusiųstų asmenų), iš jų: 55 asmenys neįsidarbino po baigimo, 57 nutraukė mokymo programą, 86 – nutraukė darbo sutartį be svarbių priežasčių neišdirbę 6 mėn. Profesinio mokymo priemonės dalyvių, pažeidusių sutartinius įsipareigojimus 2015 m., skola sudarė 220,04 tūkst. Eur, iš jų grąžinta 5,72 tūkst. Eur, pasirašyti 85 susitarimai dėl lėšų grąžinimo grafiko, pateikti 34 ieškiniai teismui.

Integracijos į darbo rinką lygis po profesinio mokymo baigimo 66,9 proc. Pagal trišales mokymo sutartis pasiektas integracijos į darbo rinką lygis – 87,5 proc., pagal dvišales mokymo sutartis – 62,1 proc. Įsidarbinusių ir išdirbusių 6 mėn. rodiklis – 68,1 proc.

Dalyvavimas profesinio mokymo priemonėje darbo ieškantiems asmenims sudarė sąlygas likti aktyviais darbo rinkos dalyviais bei padidino jų užimtumą. Po dalyvavimo profesinio mokymo priemonėje įsidarbino 59 proc. darbo ieškančių asmenų.

3.2. Remiamasis įdarbinimas

3.2.1. Įdarbinimas subsidijuojant

Rezultatai. Įdarbinimo subsidijuojant priemonėje 2015 metais dalyvavo 2364 bedarbiai, iš jų 1552 įdarbinti 2015 m. Per metus į priemonę nusiųsta: 588 jaunuoliai iki 29 metų, 25 neįgalieji, kuriems nustatytas iki 40 proc. darbingumo lygis, iš jų 1, kurio darbingumo lygis iki 25 proc., 616 vyresni kaip 50 metų amžiaus asmenys, 288 iki įsiregistravimo darbo biržoje nedirbę 2 ir daugiau metų, 494 ilgalaikiai bedarbiai. 2015 metais dalyvavimą priemonėje tęsė 65 neįgalieji, kuriems nustatytas iki 40 proc. darbingumo lygis. Vidutinė subsidijų mokėjimo trukmė – 3,97 mėn., neįgaliesiems, kuriems nustatytas iki 40 proc. darbingumo lygis – 9,2 mėn. Per metus dalyvavimą priemonėje baigė 934 asmenys, iš jų 3 neįgalieji, kuriems nustatytas iki 40 proc. darbingumo lygis. Anksčiau laiko dalyvavimą priemonėje nutraukė 368 dalyviai (15,6 proc. nuo visų dalyvavusių asmenų), iš jų: 113 – netenkino darbo užmokestis, darbo pobūdis, 103 – įsidarbino kitose įmonėse, 80 – atleisti dėl kaltų veiksnių, 26 – sveikatos problemos, 15 – neišlaikė bandomojo laikotarpio, 12 – šeiminių problemos, 6 – suteiktos tikslinės atostogos, 5 – išvyko į užsienį, 5 – ekonominiai sunkumai įmonėje, 2 – dėl mirties, 1 – pasikeitus darbingumo lygiui.

Vidutinis subsidijos dydis, išmokėtas vienam asmeniui (išskyrus neįgaliuosius, kuriems nustatytas iki 40 proc. darbingumo lygis) – 822,9 Eur ir vidutinis subsidijos dydis išmokėtas neįgaliajam, kuriam nustatytas iki 40 proc. darbingumo lygis – 2325,7 Eur. Pakartotinai įdarbintų asmenų į priemonę nebuvo.

Priemonę organizavo 882 darbdaviai, iš jų: 778 smulkaus verslo, 95 vidutinio verslo.

Efektyvumas

Tiesioginės naudos lygis	Netiesioginės naudos lygis	Integracijos į darbo rinką lygis	Pakartotinė buvusių priemonės dalyvių registracija
71,55 proc.	14,54 proc.	86,09 proc.	14,67 proc.

Igyvendinimo priežiūra. Kiekvieną mėnesį vykdoma sudarytų priemonės įgyvendinimo ir finansavimo sutarčių skaičiaus analizė pagal tikslines dalyvių grupes, lėšų panaudojimo bei planavimo stebėseną, analizuojamos anksčiau laiko nutrauktos finansavimo sutartys bei jų priežastys. Stebimi darbdaviai, nevykdantys finansavimo sutartyse numatytų sutartinių įsipareigojimų. Priemonės įgyvendinimo rezultatai kiekvieną mėnesį aptariami darbo pasitarimuose. Nuolatinė priemonės įgyvendinimo stebėseną leidžia operatyviai spręsti iškylančias problemas bei pasiekti numatytų rezultatų. Priemonės patikrų grafikai sudaromi kiekvieną ketvirtį bei talpinami Šiaulių TDB interneto puslapyje. Per metus atlikti 78 patikrinimai priemonės įgyvendinimo vietose, jų metu pažeidimų nenustatyta, įdarbinti subsidijuojant asmenys nusiskundimų neturėjo.

3.2.2. Darbo įgūdžių įgijimo rėmimas

Rezultatai. Darbo įgūdžių įgijimo rėmimo priemonėje 2015 metais dalyvavo 562 bedarbiai, iš jų 392 nusiųsti 2015 metais. Didžiausias darbo įgūdžių įgijimo rėmimo poreikis nustatytas traktorininkams, suvirintojams, pardavėjams, medkirčiams, siuvėjams, apskaitininkams, statybininkams, virėjams-konditeriams. Dalyvaudami priemonėje pirmą kartą pradėdantys darbo veiklą pagal įgytą kvalifikaciją bei jaunuoliai iki 29 metų įtvirtino įgytus įgūdžius tiesiogiai darbo vietoje; ilgalaikiams bedarbiams suteikta galimybė atstatyti prarastus darbo įgūdžius ir grįžti į darbo rinką; vyresniems nei 50 m. asmenims suteikta galimybė įtvirtinti įgytas profesines žinias ir sugrįžti į darbo rinką.

Priemonę organizavo 309 darbdaviai, iš jų: 207 smulkaus verslo, 48 vidutinio verslo. Žemės ūkio sektoriuje buvo įdarbinti 79 asmenys, didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriuje – 71, gamybos sektoriuje – 69, statybos sektoriuje – 53, maitinimo paslaugų teikimo sektoriuje – 33, profesinės, mokslinės ir techninės veiklos bei švietimo sektoriuje – 27, sveikatos priežiūros sektoriuje – 18, transporto sektoriuje – 14, nekilnojamo turto operacijų sektoriuje – 3, informacijos ir ryšių sektoriuje – 2. Vidutinė subsidijų mokėjimo trukmė – 4,36 mėnesio. Anksčiau laiko dalyvavimą priemonėje nutraukė 95 asmenys, iš jų: 31 įsidarbino kitose įmonėse, 23 atleisti dėl kaltų veiksmų, 10 netenkino darbo užmokestis, 8 netenkino darbo pobūdis, 6 neišlaikė bandomojo laikotarpio, 6 pablogėjo sveikata, trauma, 4 suteiktos tikslinės atostogos ar šeimyninės problemos, 4 darbdaviai nesilaikė sutartinių įsipareigojimų, 2 įmonės bankrotas, etatų mažinimas, 1 mirė.

Efektyvumas

Tiesioginės naudos lygis	Netiesioginės naudos lygis	Integracijos į darbo rinką lygis	Pakartotinė buvusių priemonės dalyvių registracija
67,42 proc.	20,11 proc.	87,53 proc.	8,74 proc.

3.2.2. 1. Darbo įgūdžių įgijimo sutartis

Rezultatai. 2015 m. sudaryta 20 darbo įgūdžių įgijimo sutarčių. Asmenys įgijo traktorių ir žemės ūkio mašinų remonto, priežiūros ir vairavimo, buhalterinės apskaitos, virėjo, pardavėjo, padavėjo, vadybininko, suvirintojo, kineziterapeuto, masažisto, staliaus, kompiuterinės technikos remonto, teisininko praktinius darbo įgūdžius.

3.2.3. Viešieji darbai

Rezultatai. 2015 metais viešųjų darbų priemonėje dalyvavo 1948 unikalūs asmenys, iš jų 20 vidurinio bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių. Per metus 3 bedarbiai šia priemone pasinaudojo daugiau nei vieną kartą. Visi dalyviai, nusiųsti į viešuosius darbus 2015 m., dalyvavimą priemonėje baigė tais pačiais metais. Viešųjų darbų priemonės dalyviai: 1080 nekvalifikuotų asmenų, 1068 kaimo gyventojai, 967 vyresni kaip 50 metų amžiaus asmenys, 1239 ilgalaikiai bedarbiai, 1289 socialinės paramos gavėjai.

Socialinė nauda. Viešųjų darbų pagalba sutvarkyti 148 istorijos ir kultūros objektai, 1092 ha parkų teritorijos, 307,16 ha kapinių teritorijos, 244,28 ha vandens telkinių, išvalyta 78,47 ha paplūdimių, užsodinta 77 ha miško, suremontuoti 144 socialinės bei visuomeninės paskirties objektai.

Efektyvumas

Integracijos į darbo rinką lygis, proc.	Praėjus 14 d.	Praėjus 3 mėn.	Praėjus 6 mėn.
	3,18	5,82	8,13

Įgyvendinimo priežiūra. 2015 m. atlikta 13 planinių patikrų priemonės įgyvendinimo vietose. Pažeidimų nebuvo nustatyta.

3.2.4. Darbo rotacija

Rezultatai. Darbo rotacijos priemonėje dalyvavo 65 asmenys, iš jų 30 nusiųsti 2015 m., iš jų 2016 m. dalyvavimą priemonėje tęsia 8 asmenys. Darbo rotacijos priemonė suteikia jaunimui galimybę įsidarbinti ir įsitvirtinti darbo rinkoje; priemonės dėka sumažėja ilgalaikių bedarbių socialinė atskirtis; didėja vyresnių kaip 50 metų amžiaus bedarbių užimtumas. 2015 metais priemonę organizavo 26 darbdaviai, iš jų: 18 smulkaus verslo, 9 vidutinio verslo. Didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriuje buvo įdarbinti 9 asmenys, apdirbamojoje gamyboje – 4, viešojo valdymo ir administravimo sektoriuje – 4, švietimo sektoriuje – 3, maitinimo paslaugų teikimo sektoriuje – 3, žemės ūkio sektoriuje – 2, sveikatos priežiūros sektoriuje – 2, statybos ir vandens nuotekų valymo sektoriuje – 2, transporto sektoriuje – 1. Vidutinė subsidijų mokėjimo trukmė – 5,7 mėnesiai, vidutinis subsidijos dydis – 212,7 Eur.

Anksčiau laiko dalyvavimą priemonėje nutraukė 6 asmenys. Iš jų : 4 įsidarbino kitose įmonėse, 1 netenkinio darbo užmokestis, 1 nesugebėjo tinkamai atlikti priskirto darbo.

Efektyvumas

Tiesioginės naudos lygis	Netiesioginės naudos lygis	Integracijos į darbo rinką lygis	Pakartotinė buvusių priemonės dalyvių registracija
71,43 proc.	19,05 proc.	90,48 proc.	6,13 proc.

Po priemonės baigimo daugiau kaip 90 proc. asmenų įsitvirtino darbo rinkoje.

3.3. Parama darbo vietoms steigti

3.3.1. Darbo vietų steigimo subsidijavimas

Rezultatai. 2015 m. Šiaulių teritorinės darbo biržos klientų aptarnavimo funkcijas vykdančiams skyriams pateikta 20 paraiškų, neįgalių darbuotojų darbo vietoms steigti. Patenkinta 18 paraiškų, kuriose numatyta įsteigti 24 darbo vietas asmenims su negalia. Įsteigta 21 nauja darbo vieta: 5 – vairuotojui, po 2 – medienos džiovinimo mašinos operatoriui, tiltinio kranu operatoriui, medienos apdirbimo mašinos operatoriui, po 1 – ekskavatoriaus mašinistui, keltuvo operatoriui, baldų gamybos mašinų operatoriui, mobilaus hidraulinio krautuvo vairuotojui, sunkvežimio keltuvo vairuotojui, geodezininko ir markšeiderio padėjėjui, paukštyno operatoriui, gyvulininkystės įrangos operatoriui, administratoriui, virėjui. Trijų darbo vietų – medienos apdirbimo operatoriaus, vairuotojo ir gaterininko – steigimas bus baigtas 2016 m.

Mažiausia subsidija – 8,95 tūkst. Eur skirta gaterininko darbo vietai įsteigti. Didžiausia subsidija – po 12 tūkst. Eur skirta 10 darbo vietų įsteigimui, iš jų pagal profesijas: ekskavatoriaus mašinistui, keltuvo operatoriui, baldų gamybos mašinų operatoriui, tiltinio kranu operatoriui, mobilaus hidraulinio krautuvo vairuotojui, sunkvežimio keltuvo vairuotojui, vairuotojui. Vidutinė įsteigtos darbo vietos subsidija – 11,46 tūkst. Eur.

Daugiau nei pusė – 14 darbo vietų (58,3 proc.) įsteigta, atsižvelgiant į Šiaulių teritorinės darbo biržos patvirtintas remiamas profesijas bei 21 darbo vieta (100 proc.) – pagal patvirtintas remiamas veiklos sritis: pramonės įmonėse – 9, statybos – 6, paslaugų – 4, žemės ūkio – 2. Į įsteigtas darbo vietas įdarbinti bedarbiai 81 proc. atitiko patvirtintas prioritetas tikslines bedarbių grupes.

Darbdavių atitikimas prioritetams: visi darbdaviai tikslinėje programoje buvo suplanavę priemonės vykdymą, 75 proc. darbdavių pirmą kartą dalyvavo priemonėje.

Efektyvumas. Darbo vietų steigimo subsidijavimo priemonės tiesioginės naudos rodiklis – 80 proc., rentabilumo rodiklis – 14,43 proc.

Įgyvendinimo priežiūra. 2015 m. buvo kontroliuojamos 74 darbo vietos, metų pabaigoje liko – 56 darbo vietos. Atliktos 36 planinės patikros priemonės organizavimo vietose. Patikrų metu pažeidimų nenustatyta. Neplaninių patikrų nebuvo atlikta. Nuo priemonės įgyvendinimo pradžios panaikinta 16 darbo vietų: 2 (įsteigtos 2006 m.), 4 (įsteigtos 2007 m.), 3 (įsteigtos 2008 m.), 1 (įsteigta 2011 m.), 4 (įsteigtos 2012 m.), 2 (įsteigtos 2013 m.). Susigrąžinta 33,09 tūkst. Eur už 7 panaikintas darbo vietas įsteigtas – 2006 m. (1 d. v.), 2011 m. (1 d. v.), 2012 m. (4 d. v.), 2013 m. (1 d. v.).

Įsteigtose kontroliuojamose darbo vietose 2015 metais vyko 19 darbuotojų kaita. Atsilaisvinsiu darbo vietų vidutinė užpildymo trukmė – 0,44 mėn.

3.3.2. Vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimas

Rezultatai. 2015 m. Šiaulių teritorinės darbo biržos klientų aptarnavimo funkcijas vykdančiams skyriams buvo pateikti 24 Vietinių užimtumo iniciatyvų (toliau – VUI) projektai, iš jų vertinimo metu 6 atmesti dėl neatitikimo formaliems aprašo reikalavimams. Lietuvos darbo biržos sprendimu buvo patvirtinta 12 projektų, tačiau 2 paraiškos teikėjai nepasirašė Vietinių užimtumo iniciatyvų įgyvendinimo sutarties dėl negauto sutarties galiojimo užtikrinimo. Įgyvendinta 10 VUI projektų, kurių metu įsteigtos 42 darbo vietos, iš jų daugiausia: 9 – medienos apdirbimo staklių operatoriui, 7 – pagalbiniam darbininkui, 5 – pakavimo įrangos operatoriui, 4 – siuvėjui. Mažiausia subsidija – 3,1 tūkst. Eur skirta autotransporto priemonių remonto šaltkalvio darbo vietai įsteigti, didžiausia – 12 tūkst. Eur skirta mechaniko ir elektriko darbo vietoms įsteigti. Vidutinis subsidijos vienai darbo vietai steigti dydis – 8,95 tūkst. Eur, vidutinė vienos darbo vietos steigimo kaina (kartu su darbdavio lėšomis) – 19,5 tūkst. Eur. Beveik pusė – 46,6 proc. (20 d. v.) darbo vietų įsteigta pagal Šiaulių teritorinės darbo biržos patvirtintas remiamas profesijas.

Efektyvumas. VUI projektų tiesioginės naudos rodiklis – 91,3 proc., rentabilumo rodiklis – 33,97 proc.

Įgyvendinimo priežiūra. 2015 m. buvo kontroliuojamos 155 darbo vietos, metų pabaigoje liko – 132 darbo vietos. 2015 m. atliktos 25 patikros projektų įgyvendinimo vietose, iš jų 1 neplaninė. Neplaninio patikrinimo metu buvo nustatyta, kad darbo sutartyse nustatytais sąlygomis nemokamas priklausantis darbo užmokestis. Darbdavys įpareigotas laikytis teisės aktų nuostatų. Nuo priemonės įgyvendinimo pradžios panaikinta 16 darbo vietų, iš jų: 10 (įsteigtos 2001 m.), 4 (įsteigtos 2010 m.), 2 (įsteigtos 2012 m.). Susigrąžinta 25,9 tūkst. Eur už 6 darbo vietas, kurios buvo įsteigtos 2010 m. (4 d.v.) ir 2012 m. (2 d.v.).

Įsteigtose kontroliuojamose darbo vietose vyko 106 darbuotojų kaita. Atsilaisvintųjų darbo vietų vidutinė užpildymo trukmė – 0,52 mėn.

3.3.3. Savarankiško užimtumo rėmimas

Rezultatai. 2015 m. pateikta 17 paraiškų savarankiškam užimtumui remti, patenkinta – 13, iš jų: 4 – neįgaliesiems, 6 – jaunimui iki 29 m. pirmą kartą steigiančiam sau darbo vietą ir 3 – buvusiam bedarbiui. Įsteigta 12 darbo vietų: autotransporto priemonių remonto šaltkalviui, sraigčių augintojui, siuvėjui, naminių paukščių augintojui, kompiuterių sistemų inžinieriui, vairuotojui ekspeditoriui, kosmetologui, virėjui, verslo paslaugų įmonės vadovui, poilsio organizavimo administratoriui, pardavėjui, manikiūrininkui. Vienos keramiko darbo vietos steigimo procedūros perkeltos į 2016 m. Mažiausia subsidija – 7,1 tūkst. Eur skirta kompiuterių sistemų inžinieriaus darbo vietos steigimui. Didžiausia subsidija – 12,9 tūkst. Eur skirta naminių paukščių augintojo darbo vietos steigimui. Vidutinė išmokėta subsidija darbo vietai steigti – 8,33 tūkst. Eur. 2015 m. 50 proc. visų įsteigtų darbo vietų įsteigta prioritetinėms remiamoms profesijoms. Pagal veiklos sritį darbo vietos buvo įsteigtos: paslaugų (9 d. v.), žemės ūkio (2 d. v.), pramonės (1 d. v.) veiklą vykdančiose įmonėse. Į įsteigtas darbo vietas įdarbinti bedarbiai iš prioritetinių tikslinių bedarbių grupių. Darbdaviai (buvę bedarbiai) atitiko patvirtintus prioritetus.

2015 m. subsidija verslo liudijimo išlaidoms kompensuoti buvo mokama 364 asmenims, iš jų: 284 pirmą kartą pradėjusiems veiklą pagal verslo liudijimą. Per metus patenkinta 1070 prašymų skirti/pratęsti subsidiją verslo liudijimo įsigijimo išlaidoms kompensuoti, iš jų 807 – veiklą pagal verslo liudijimus pradėdantiems pirmą kartą. Populiariausi verslai: kirpyklų, kosmetikos kabinetų ir salonų, soliariumų veikla – 111 asmenų; prekyba – 58; variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas – 45; įvairūs statybos darbai – 29; drabužių siuvimas, taisymas – 16; baldų gamyba – 10 asmenų. 2015 m. 68,7 proc. priemonės dalyvių vykdė veiklą pagal patvirtintas prioritetines remiamas veiklas, 86,8 proc. dalyvių priklausė prioritetinėms tikslinėms bedarbių grupėms.

Efektyvumas. Savarankiško užimtumo rėmimo priemonės tiesioginės naudos rodiklis siekė 100 proc., rentabilumo rodiklis – 17,75 proc.

Įgyvendinimo priežiūra. 2015 m. buvo kontroliuojama 20 darbo vietų, metų pabaigoje liko – 18 darbo vietų. Atliktos 7 patikros priemonės organizavimo vietose. Patikrų metu pažeidimų nenustatyta. Įsteigtose darbo vietose pasikeitė 1 darbuotojas. Atsilaisvintųjų darbo vietų vidutinė užpildymo trukmė – 0,67 mėn. Nuo priemonės įgyvendinimo pradžios panaikinta 1 darbo vieta, įsteigta 2007 m., susigrąžinta 11,58 tūkst. Eur.

3.4. Bedarbių teritorinio judumo rėmimas

Rezultatai. 2015 metais bedarbių teritorinio judumo rėmimo kompensacija suteikta 21 asmeniui, iš jų 1 asmeniui kompensacija pradėta mokėti 2014 m. ir 2 asmenims kompensacija numatoma baigti mokėti 2016 m. Vidutinė kompensacijos mokėjimo trukmė – 2 mėn., vidutinis kompensacijos dydis – 304 Eur.

3.5 Priežiūros veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo vertinimo rodikliai Įgyvendinimo rodikliai

3.5.1. Prižiūrimų ūkio subjektų skaičius 2015 m. (ir prognozė 2016 m.):

- remiamojo įdarbinimo priemonių – 1905 vnt. (2016 m. – 1260);
- paramos darbo vietoms steigti priemonių – 104 vnt. (2016 m. – 95);
- profesinės reabilitacijos paslaugas teikiančių įstaigų – 4 vnt. (2016 m. – 4);
- darbdavių, įdarbinusių užsieniečius – 23 vnt. (2016 m. – 28).

3.5.2. Užtikrinti nedarbo mažinimą ir laisvų darbo vietų užpildymą:

■ įdarbintų asmenų, panaudojant remiamojo įdarbinimo, paramos darbo vietoms steigti ar profesinės reabilitacijos priemones, teikiant valstybės pagalbą socialinėms įmonėms, dalis, palyginti su visais teritorinių darbo biržų įdarbintais asmenimis – 4501/20515 arba 21,9 proc.;

■ įdarbintų užsieniečių, gavusių leidimus dirbti Lietuvos Respublikoje, dalis, palyginti su visais teritorinių darbo biržų įdarbintais asmenimis – 1759/20515 arba 8,6 proc.;

3.5.3. padėties 3 priežiūros veiklos srityse, kuriose yra didžiausia reikšmingos žalos ar pavojaus visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimo rizika, pokytis – 2/225 vnt., 0,9 proc.;

3.5.4. didžiausios rizikos ūkio subjektų patikrinimų dalis, palyginti su visais patikrinimais – 17/231, 7,4 proc.;

3.5.5. vidutinės ar mažos rizikos ūkio subjektų dalis, palyginti su visais patikrinimais – 90/231, 39 proc.;

3.5.6. patikrinimų, atliktų naudojant kontrolinius klausimynus, dalis palyginti su visais patikrinimais – 230/231, 99,6 proc.;

3.5.7. atliktų patikrinimų, įspėjant ūkio subjektą, dalis, palyginti su visais patikrinimais 230/231, 99,6 proc.;

3.5.8. viešai skelbta informacija apie planinius patikrinimus – taip;

3.5.9. atliktų neplaninių patikrinimų, padėjusių užkirsti kelią žalos visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimui, kai ši žala ar pavojus reikšmingi, dalis, palyginti su visais neplaniniais patikrinimais – 0/1, 0 proc.;

3.5.10. žmoniškųjų išteklių pasiskirstymas pagal priežiūros veiklos sritis (vnt., proc.):

■ išteklių dalis priežiūros veiklos sričių ūkio subjektų rizikos vertinimui, planavimui ir analizei – 10/34,5, 28,9 proc.;

■ išteklių dalis priežiūros veiklos sričių ūkio subjektų konsultavimui, informavimui ir prevencijai – 29,5/34,5, 85,5 proc.;

■ išteklių dalis priežiūros veiklos sričių ūkio subjektų fiziniams patikrinimams – 28,5/34,5, 82,6 proc.;

3.5.11. patikrinimų vidutinė trukmė – 4 val./0,5 d.;

3.5.12. iniciatyvų siekiant mažinti nepagrįstų, neproporcingų ūkinės veiklos suvaržymų, skaičius – 0;

3.5.13. darbuotojų, atliekančių ūkio subjektų priežiūrą, dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo kursuose ir mokymuose, skaičius – 0 ;

3.5.14. atliktų bendrų patikrinimų su kitomis priežiūros institucijomis dalis, palyginti su visais neplaniniais patikrinimais – 0/0 arba 0 proc.

4. PROFESINĖS REABILITACIJOS PROGRAMA

Rezultatai. 2015 m. profesinės reabilitacijos programoje dalyvavo 73 neįgalieji, iš kurių 44 – nusiųsti 2015 metais. Paklausiausios profesinės reabilitacijos mokymo programos, pagal kurias mokėsi neįgalieji: floristo – gėlių pardavėjo – 8, apskaitininko – 6, meno dirbinių iš odos gamintojo – 5, kasininko – pardavėjo – 5 ir kt. Profesinės reabilitacijos programą baigė 42 neįgalieji, 6 neįgalieji programą nutraukė, iš jų: 3 – dėl pablogėjusios sveikatos, 3 – dėl ligos ilgiau kaip 60 kalendorinių dienų per dalyvavimo profesinės reabilitacijos programos laikotarpį.

2015 m. baigę profesinės reabilitacijos programas įsidarbino 28 neįgalieji (80 proc. nuo baigusią programą).

Profesinės reabilitacijos paslaugas teikianti mokymo įstaiga	Baigė programą 2015 m.	Įsidarbino, proc.	Įsidarbinimo trukmė, mėn.
VšĮ Šiaulių darbo rinkos mokymo centras	27	81,5	3
Radviliškio technologijų ir verslo mokymo centras	3	100	2
VšĮ Palangos reabilitacijos ligoninė	5	60	2

Vidutinė įsidarbinimo per 6 mėn. nuo profesinės reabilitacijos programos pabaigos trukmė – 2 mėn. (iš karto įsidarbino 68 proc. baigusiuju).

Daugelis programos dalyvių, profesinės reabilitacijos programoje įgiję kvalifikaciją ar kompetenciją, sėkmingai integravosi į darbo rinką. Šiaulių m. neįgalusis Voldemaras (52 metai) 2014 m. kreipėsi į darbo biržą su profesinės reabilitacijos poreikiu ir buvo nusiųstas į VšĮ Palangos reabilitacijos ligoninę įgyti smulkaus verslo administratoriaus kvalifikacijos. 2015 m. baigęs profesinės reabilitacijos programą, įsidarbino UAB „Aviakompas“ ir sėkmingai dirba. Neįgalusis džiaugiasi suteikta galimybe ugdyti ir atkurti savo darbingumą, padidinti darbinės veiklos įgūdžius, sumažinti socialinę atskirtį ir integruotis į darbo rinką. Neįgalioji Alina (42 metų), gyvenanti Akmenės rajone, įgijusi floristo profesiją VšĮ Šiaulių darbo rinkos mokymo centre, jau beveik metus dirba pagal individualios veiklos pažymėjimą. Neįgalioji džiaugiasi, kad jaučiasi naudinga visuomenei ir gali realizuoti savo gebėjimus darbe, kuris jai patinka.

5. SOCIALINIŲ ĮMONIŲ ADMINISTRAVIMAS

Rezultatai. 2015 m. pabaigoje Šiaulių teritorinės darbo biržos aptarnaujamoje teritorijoje veiklą vykdė 10 socialinių įmonių, iš jų 2 neįgaliųjų socialinės įmonės. Metų pabaigoje socialinėse įmonėse dirbo 524 darbuotojai, iš jų tikslinėms asmenų grupėms priklausė 348 darbuotojai (66,4 proc.), kuriems buvo mokama subsidija darbo užmokesčiui. Socialinėse įmonėse per metus naujai įdarbintas 161 tikslinėms asmenų grupėms priklausantis asmuo. 2015 m. įsteigtos 4 naujos darbo vietos neįgaliesiems (UAB „Švaros piramidė“), iš jų: 2 virėjams ir 2 barmenams-padaavėjams. Vidutinė bendra vienos darbo vietos įsteigimo kaina – 17,7 tūkst. Eur, vidutinė suteiktos valstybės pagalbos dalis vienai darbo vietai – 11,5 tūkst. Eur.

Asistento subsidija buvo mokama vienai socialinei įmonei (VšĮ „Retenė“). Per metus 3 neįgaliesiems suteikta asistento pagalba, kurią teikė 5 asistentai.

Subsidija papildomoms administracinėms išlaidoms buvo mokama vienai įmonei (VšĮ „Aksida“), ši subsidija buvo taikoma 5 neįgaliesiems.

Kitomis Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatyme numatytais subsidijomis socialinės įmonės 2015 metais nesinaudojo.

Įgyvendinimo priežiūra. Socialinių įmonių veikla iki 2015-11-01 buvo vertinama kiekvieną mėnesį pagal rizikos kriterijus. Didžiausias nustatytas mėnesio rizikos įvertinimas 2 balai (UAB „Paslauga Jums“), ketvirčio didžiausias rizikos įvertinimas 6 balai (UAB „Paslauga Jums“). Nustatyti rizikos veiksniai: 5 įmonės vėlavo pateikti informaciją nustatytais terminais, 2 įmonės vėlavo atsiskaityti su darbuotojais.

6. FINANSUOJAMŲ PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS EUROPOS SĄJUNGOS LĖŠOMIS

6.1.1. Projektas „Pagalba neįgaliesiems“ veiklų įgyvendinimas ir pagalba tikslinėms grupėms

Rezultatai. Projekto veikloje – profesinės reabilitacijos paslaugos – dalyvavo 43 neįgalieji. Projekto dalyviai pasirinko 28 profesinės reabilitacijos programas, populiariausios: apskaitininko, floristo gėlių pardavėjo, įmonės darbo organizatoriaus, meno dirbinių iš odos gamintojo, masažuotojo, kasininko pardavėjo, prekybinės salės darbuotojo. 2015 m. į projektą nusiųsta 17,8 proc. visos projekto užduoties. Sėkmingai profesinės reabilitacijos programą baigė 15 dalyvių (34,9 proc.). Du dalyviai dėl sveikatos problemų nutraukė profesinės reabilitacijos programą. Įsidarbino per 28 kalendorines dienas 4 asmenys (26,7 proc.). Vidutinė programų trukmė – 4,7 mėn. Vidutinės programos išlaidos vienam dalyviui – 2297 Eur.

Sklaida. Kiekvieną mėnesį informacija apie projektą atnaujinama Šiaulių teritorinės darbo biržos interneto svetainėje ir informaciniuose stenduose, nuolat talpinama projekto įgyvendinimo vietose – mokymo įstaigose. Informacija apie galimybę dalyvauti projekte teikiama individualių konsultacijų, susirinkimų, konsultavimo grupėms užsiėmimo metu. 2015 m. liepos 20 d. darbo biržos interneto svetainės rubrikoje „Naujienos“ buvo publikuotas straipsnis „Neįgalieji darbo rinkoje: profesinė reabilitacija – kelias į

visavertį gyvenimą“, 2015 m. rugsėjo 10 d. publikuotas straipsnis „Profesinė rehabilitacija – reali pagalba neįgaliesiems“.

Įgyvendinimo priežiūra. Kiekvieną mėnesį buvo vykdoma projekto veiklų įgyvendinimo stebėseną. Visose 3 profesinės rehabilitacijos teikiančiose įstaigose buvo vykdoma sutartinių įsipareigojimų patikra. Atliktos 7 patikros. Patikrų metu pažeidimų nenustatyta. Dėl sutartinių įsipareigojimų nevykdymo patirtų išlaidų nebuvo. Vykdamas projekto finansinės atskaitomybės kontrolę atliktos 9 finansinių dokumentų patikros. Patikrų metu pažeidimų nenustatyta.

6.1.2. Projektas „Vyresnio amžiaus bedarbių rėmimas“

Rezultatai. 2015 metais į projekto veiklas nusiųsti 379 dalyviai (užduotis įvykdyta 100,8 proc.), iš jų 270 bedarbių dalyvavo įdarbinimo subsidijuojant priemonėje (užduotis įvykdyta 158 proc.), 102 – profesinio mokymo (užduotis įvykdyta 92,7 proc.), 7 – bedarbių teritorinio judumo rėmimo (užduotis įvykdyta 87,5 proc.). Vidutinės finansavimo trukmės ir išlaidos:

- Vidutinė įdarbinimo subsidijuojant priemonės trukmė 3,7 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 759,9 Eur.
- Vidutinė profesinio mokymo priemonės trukmė 3,45 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 903 Eur.
- Vidutinė bedarbių teritorinio judumo rėmimo priemonės trukmė 1,87 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 214,3 Eur.

Sklaida. Kiekvieną mėnesį informacija apie projektą patalpinama ir atnaujinama Šiaulių teritorinės darbo biržos interneto svetainėje ir informaciniuose centruose, nuolat talpinama projekto įgyvendinimo vietose – įmonėse, mokymo įstaigose. Informacija apie galimybę dalyvauti projekte teikiama individualių konsultacijų, susirinkimų, konsultavimo grupėms užsiėmimo metu. 2015 m. balandžio 21 d. darbo biržos interneto svetainės rubrikoje „Naujienos“ buvo publikuotas straipsnis „Paklausi profesija didina įsidarbinimo galimybes“, 2015 m. liepos 21 d. „Bedarbių teritorinis judumas – mobilumas šalies viduje“.

Įgyvendinimo priežiūra. Kiekvieną mėnesį vykdoma projekto užduočių, lėšų panaudojimo bei planavimo stebėseną, analizuojamos anksčiau laiko nutrauktos finansavimo sutartys bei jų priežastys. Projekto veiklų įgyvendinimo rezultatai kiekvieną mėnesį aptariami darbo pasitarimuose. Nuolatinė projekto veiklų įgyvendinimo stebėseną leidžia operatyviai spręsti išskylančias problemas bei pasiekti numatytų rezultatų. Vykdomos patikros veiklų įgyvendinimo vietose. Projekto veiklų patikrų grafikai sudaromi kiekvieną ketvirtį bei talpinami Šiaulių TDB interneto puslapyje. Per metus atliktos 7 projekto veiklų patikros, jų metu pažeidimų nenustatyta. Vykdamas projekto finansinės atskaitomybės kontrolę, atlikta 11 finansinių dokumentų patikrų. Atliekamos patikros skatina darbdavius laiku pristatyti į Darbo biržą reikiamus dokumentus, įdarbinti asmenys gali pareikšti savo nuomonę apie vykdomą projektą.

Dalyvavimas projekte vyresniems kaip 54 metų amžiaus bedarbiams sudarė sąlygas likti aktyviais darbo rinkos dalyviais. Po dalyvavimo įdarbinimo subsidijuojant priemonėje per 28 d. įsidarbino 78,2 proc. dalyvių, profesinio mokymo – 50 proc., bedarbių teritorinio judumo rėmimo – 85,7 proc. Per 2015 metus panaudota 300 tūkst. Eur (94,7 proc.) projektui skirtų lėšų, dėl neįvykdytų profesinio mokymo sutartinių įsipareigojimų netinkamomis išlaidomis pripažinta – 1764,48 Eur.

6.1.3. Projektas „Pasitikėk savimi“

Rezultatai. 2015 m. į projekto veiklas nusiųsti 336 dalyviai, iš jų į Socialinės rehabilitacijos ir paruošimo užimtumui darbo rinkoje 3 mėn. programą 211 dalyvių (užduotis įvykdyta 108 proc.), ją baigė – 184 dalyviai (87 proc.), susipažink su profesija užsiėmimuose dalyvavo 125 dalyviai (užduotis įvykdyta 100 proc.). Po dalyvavimo programoje į aktyvios darbo rinkos politikos priemonės nusiųsti 26 proc. dalyvių. Projekto įgyvendinimo partnerių – nevyriausybinių organizacijų – organizuoti renginiai padėjo dalyviams lavinti socialinius įgūdžius, stiprinti asmenines savybes, formuoti darbo įgūdžius. Įgyti socialiniai ir bendravimo įgūdžiai padėjo įsidarbinti 97 projekto veiklas baigusius dalyviams. Projekto metu dalyviai susipažino su policininko profesija, jaunuoliams buvo pasiūlyta prisijungti prie policijos rėmėjų ir išbandyti save, EURES biure susipažino su įsidarbinimo galimybėmis užsienyje, aplankė šalies įsimintinas vietas.

Sklaida. Kiekvieną mėnesį informacija apie projektą buvo atnaujinama Šiaulių teritorinės darbo biržos interneto svetainėje ir informaciniuose centruose, nuolat talpinama projekto įgyvendinimo vietose – nevyriausybiniuose organizacijose. Informacija apie galimybę dalyvauti projekte teikiama individualių konsultacijų, susirinkimų, konsultavimo grupėms užsiėmimo metu. Apie projektą skelbta spaudoje, televizijos laidoje. 2015 m. balandžio 13 d. darbo biržos interneto svetainės rubrikoje „Naujienos“ buvo

publikuotas straipsnis „ESF projekto „Pasitikėk savimi“ dalyviai domėjosi ne tik Lietuvos kultūriniu paveldu, bet ir įsidarbinimo galimybėmis užsienyje“, 2015 m. birželio 12 d. „ESF projekte „Pasitikėk savimi“ jaunuoliai turi galimybę susipažinti su paklausiausiomis profesijomis“, 2015 m. birželio 19 d. „ESF projekto „Pasitikėk savimi“ jaunimas prisidėjo prie Lietuvos Raudonojo Kryžiaus humanitarinės pagalbos teikimo“, 2015 m. liepos 21 d. „ESF projekto „Pasitikėk savimi“ jaunimas pasimatavo savanorystę“.

6.1.4. Projektas „Išlik darbo rinkoje“

Rezultatai. 2015 metais į projekto veiklas nusiųsti 1068 dalyviai (visų priemonių ir tikslinių grupių užduotys įvykdytos 100 proc.), iš jų: 144 jaunimas iki 29 m., 24 bedarbiai vyresni nei 50 metų amžiaus, 120 ilgalaikių bedarbių, 780 bedarbių ir išpėtų apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus asmenų. Darbo įgūdžių įgijimo rėmimo priemonėje dalyvavo 76 bedarbiai, įdarbinimo subsidijuojant – 406, darbo rotacijos – 20, profesinio mokymo – 566. Vidutinės finansavimo trukmės ir išlaidos:

- Vidutinė darbo įgūdžių įgijimo rėmimo priemonės trukmė – 5,2 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 1293,6 Eur.;
- Vidutinė įdarbinimo subsidijuojant priemonės trukmė 4,3 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 854,8 Eur.
- Vidutinė darbo rotacijos priemonės trukmė 5,6 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 1207,6 Eur.
- Vidutinė profesinio mokymo priemonės trukmė 1,38 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 753,5 Eur.

Sklaida. Kiekvieną mėnesį informacija apie projektą patalpinama ir atnaujinama Šiaulių teritorinės darbo biržos interneto svetainėje ir informaciniuose centruose, nuolat talpinama projekto įgyvendinimo vietose – įmonėse, mokymo įstaigose. Informacija apie galimybę dalyvauti projekte teikiama individualių konsultacijų, susirinkimų, konsultavimo grupėms užsiėmimo metu. 2015 m. rugpjūčio 26 d. darbo biržos interneto svetainės rubrikoje „Naujienos“ buvo publikuotas straipsnis „ESF projektas „Išlik darbo rinkoje“ sudarė galimybes asmenims pradėti darbinę veiklą pagal įgytą specialybę arba atkurti prarastus darbo įgūdžius“, 2015 m. lapkričio 17 d. „ESF projektas „Išlik darbo rinkoje“ darbo ieškantiems asmenims padėjo sugrįžti į darbo rinką“.

Įgyvendinimo priežiūra. Kiekvieną mėnesį buvo vykdoma projekto užduočių, lėšų panaudojimo bei planavimo stebėseną, analizuojamos anksčiau laiko nutrauktos finansavimo sutartys bei jų priežastys. Projekto veiklų įgyvendinimo rezultatai kiekvieną mėnesį aptariami darbo pasitarimuose. Nuolatinė projekto veiklų įgyvendinimo stebėseną leido operatyviai spręsti iškylančias problemas bei pasiekti numatytų rezultatų. Vykdytos patikros veiklų įgyvendinimo vietose. Projekto veiklų patikrų grafikai buvo sudaromi kiekvieną ketvirtį bei talpinami Šiaulių TDB interneto svetainėje. Per metus atlikta 19 projekto veiklų patikrų, jų metu pažeidimų nenustatyta. Vykdydamas projekto finansinės atskaitomybės kontrolę, atlikta 12 finansinių dokumentų patikrų. Atliekamos patikros skatina darbdavius laiku pristatyti į Darbo biržą reikiamus dokumentus, įdarbinti asmenys gali pareikšti savo nuomonę apie vykdomą projektą.

Dalyvavimas priemonėje jaunimui suteikė galimybę įsidarbinti ir įsitvirtinti darbo rinkoje. Vyresniems kaip 50 metų amžiaus bedarbiams sudarytos sąlygos neprarasti turimos kvalifikacijos ir praktinių įgūdžių, atnaujinti gebėjimus konkuruoti darbo rinkoje, išpėtiems apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus asmenims padėjo išlikti aktyviais darbo rinkoje. Po dalyvavimo darbo įgūdžių įgijimo rėmimo priemonėje per 6 mėn. įsidarbino 84,6 proc. dalyvių, profesinio mokymo – 83,8 proc., įdarbinimo subsidijuojant – 78,8 proc. ir darbo rotacijos – 73,4 proc. dalyvių. 2015 metais panaudota 1709,8 tūkst. Eur (99,98 proc.) projektui skirtų lėšų, dėl neįvykdytų profesinio mokymo sutartinių įsipareigojimų netinkamomis išlaidomis pripažinta 11601,88 Eur.

6.1.5. ESF projektas „Parama socialinėms įmonėms 2014-2015 m.“ ir ESF projektas „Parama socialinėms įmonėms 2015-2016 m.“

ESF projektas „Parama socialinėms įmonėms 2014-2015 m.“

Rezultatai. Projektas baigtas įgyvendinti 2015 m. spalio mėnesį. Jo veiklose dalyvavo 9 socialinės įmonės, kuriose dirbo 524 darbuotojai, iš jų – 348 neįgalieji. Įmonių vykdomos veiklos: valymo paslaugos, pienučių gamyba ir sūrių gamyba, dviračių ir invalidų vežimėlių gamyba, kitų transporto priemonių remontas ir techninė priežiūra, lengvųjų metalų taros gamyba, fasavimas ir pakavimas, laidotuvių ir su jomis susijusi veikla, statybos baigimas ir apdaila. Darbo užmokesčio ir valstybinio socialinio draudimo įmokų dalinė kompensacija vidutiniškai kas mėnesį buvo mokama 311 dirbančių neįgaliųjų. Vidutinė mokama darbo užmokesčio kompensacija – 287,2 Eur. Per metus 3 neįgaliesiems suteikta asistento pagalba, kurią teikė 5

asistentai. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu subsidija asistento (gestų kalbos vertėjo) išlaidoms kompensuoti buvo mokama 18 neįgalųjų, kuriems 7 asistentai padėjo atlikti darbo funkcijas. Dėl darbuotojų kaitos socialinėse įmonėse išlaikyta 60,5 proc. (užduotis 75 proc.) darbo vietų. Daugumai darbuotojų darbo sutartys nutrauktos pagal DK 127 str. 1 d.

Sklaida. Kiekvieną mėnesį informacija apie projektą patalpinama ir atnaujinama Šiaulių teritorinės darbo biržos interneto svetainėje, socialinėse įmonėse. Projekto informaciniai plakatai buvo viešinami informaciniuose stenduose. Straipsnis „Daugėja galimybių neįgalųjų užimtumo didinimui“ buvo viešinamas Šiaulių TDB interneto svetainėje.

Įgyvendinimo priežiūra. Projekto finansavimas turėjo didelę įtaką neįgalųjų užimtumui. Socialinėse įmonėse per 2015 m. naujai įdarbintas 161 neįgalus asmuo. Socialinėms įmonėms išmokėta 803,9 tūkst. Eur kompensacija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimui bei 1,7 tūkst. Eur subsidija asistento išlaidoms. Kiekvieną mėnesį projekto koordinatorius ir finansininkas vykdė projekto veiklų stebėseną ir tikrino visus įmonių pateiktus mokėjimo prašymus. Patikrų įtaka užtikrino tinkamą lėšų panaudojimą. 2015 m. netinkamomis išlaidomis pripažinta tik 8,74 Eur. asistentų subsidijos. Netinkamomis išlaidomis projekto įgyvendinimo laikotarpiu pripažinta 235,52 Eur.

ESF projektas „Parama socialinėms įmonėms 2015-2016 m.“

Rezultatai. Projektas pradėtas įgyvendinti 2015 m. spalio mėnesį. Jo veiklose dalyvauja 9 socialinės įmonės, kuriose dirba 524 darbuotojai, iš jų – 348 neįgalieji. Įmonių vykdomos veiklos: valymo paslaugos, pieninių veikla ir sūrių gamyba, dviračių ir invalidų vežimėlių gamyba, kitų transporto priemonių remontas ir techninė priežiūra, lengvųjų metalų taros gamyba, fasavimas ir pakavimas, laidotuvių ir su jomis susijusi veikla, statybos baigimas ir apdaila. Darbo užmokesčio ir valstybinio socialinio draudimo įmokų dalinė kompensacija išmokėta 317 dirbančių neįgalųjų. Vidutinė 2015 m. mokama darbo užmokesčio kompensacija – 292,8 Eur. Per metus 3 neįgaliesiems suteikta asistento pagalba, kurią teikė 3 asistentai. Socialinėse įmonėse išlaikyta 95,8 proc. (užduotis 78 proc.) darbo vietų.

Sklaida. Informacija apie galimybes dalyvauti projekte buvo patalpinta ir kas mėnesį atnaujinama Šiaulių teritorinės darbo biržos interneto svetainėje ir informaciniuose stenduose, socialinėse įmonėse.

Įgyvendinimo priežiūra. Socialinėse įmonėse 2015 m. nuo projekto įgyvendinimo pradžios naujai įdarbinti 7 neįgalūs asmenys. Socialinėms įmonėms išmokėta 92,8 tūkst. Eur. kompensacija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimui bei 0,2 tūkst. Eur. subsidija asistento išlaidoms. Kiekvieną mėnesį projekto koordinatorius ir finansininkas vykdo projekto veiklų stebėseną ir tikrina visus įmonių pateiktus mokėjimo prašymus. Patikrų įtaka užtikrina tinkamą lėšų panaudojimą. Netinkamų išlaidų nepripažinta.

6.1.6. Projektas „Ilgalaikių bedarbių įdarbinimo rėmimas“

Rezultatai. 2015 m. į projekto veiklas nusiųsti 448 bedarbiai (užduotis įvykdyta 103 proc.), iš jų: 207 ilgalaikiai bedarbiai ir 281 asmuo, iki įsiregistravimo darbo biržoje nedirbęs 2 ir daugiau metų. Projekto veikloje – profesinis mokymas – dalyvavo 177 asmenys (užduotis įvykdyta 106 proc.), įdarbinimo subsidijuojant – 205 (užduotis įvykdyta 107 proc.), darbo įgūdžių įgijimo rėmimo – 54 (užduotis įvykdyta 93 proc.), bedarbių teritorinio judumo – 12 (užduotis įvykdyta 60 proc.). Vidutinės finansavimo trukmės ir išlaidos:

- Vidutinė profesinio mokymo trukmė – 5 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 2414 Eur.
- Vidutinė įdarbinimo subsidijuojant trukmė 5 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 1080 Eur.
- Vidutinė darbo įgūdžių įgijimo trukmė 4,3 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 986 Eur.
- Vidutinė bedarbių teritorinio judumo trukmė 1,8 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui 365 Eur.

Sklaida. Kiekvieną mėnesį informacija apie projektą patalpinama ir atnaujinama Šiaulių teritorinės darbo biržos interneto svetainėje ir informaciniuose stenduose, nuolat talpinama projekto įgyvendinimo vietose – įmonėse, mokymo įstaigose. Informacija apie galimybę dalyvauti projekte teikiama individualių konsultacijų, susirinkimų, konsultavimo grupėms užsiėmimo metu. 2015 m. balandžio 21 d. darbo biržos interneto svetainės rubrikoje „Naujienos“ buvo publikuotas straipsnis „Paklausi profesija didina įsidarbinimo galimybes“, 2015 m. liepos 21 d. „Bedarbių teritorinis judumas – mobilumas šalies viduje“.

Igyvendinimo priežiūra. Kiekvieną mėnesį vykdoma projekto užduočių, lėšų panaudojimo bei planavimo stebėseną, analizuojamos anksčiau laiko nutrauktos finansavimo sutartys bei jų priežastys. Projekto veiklų įgyvendinimo rezultatai kiekvieną mėnesį aptariami darbo pasitarimuose. Nuolatinė projekto veiklų įgyvendinimo stebėseną leidžia operatyviai spręsti iškilančias problemas bei pasiekti numatytą rezultatą. Vykdomos patikros veiklų įgyvendinimo vietose. Projekto veiklų patikrų grafikai sudaromi kiekvieną ketvirtį bei talpinami Šiaulių TDB interneto svetainėje. Per metus atlikta 13 projekto veiklų patikrų, jų metu pažeidimų nenustatyta. Vykdamas projekto finansinės atskaitomybės kontrolę, atlikta 12 finansinių dokumentų patikrų. Atliekamos patikros skatina darbdavius laiku pristatyti į Darbo biržą reikiamus dokumentus, įdarbinti asmenys gali pareikšti savo nuomonę apie vykdomą projektą.

Dalyvavimas projekte ilgalaikiams bedarbiams sudarė sąlygas likti aktyviais darbo rinkos dalyviais. Po dalyvavimo profesinio mokymo priemonėje per 28 d. įsidarbino 55 proc., įdarbinimo subsidijuojant – 84,4 proc., darbo įgūdžių įgijimo – 88,9 proc., bedarbių teritorinio judumo rėmimo – 53,9 proc. dalyvių. Per 2015 metus panaudota 705,4 tūkst. Eur (94,5 proc.) projektui skirtų lėšų, dėl neįvykdytų profesinio mokymo sutartinių įsipareigojimų netinkamomis išlaidomis pripažinta – 29,7 tūkst. Eur.

6.1.7. Projektas „Nekvalifikuotų asmenų kompetencijų didinimas“

Rezultatai. 2015 m. į projekto veiklas nusiųsti 996 bedarbiai (užduotis įvykdyta 100,3 proc.). Projekto veikloje – profesinis mokymas dalyvavo 452 asmenys (užduotis įvykdyta 107 proc.), darbo įgūdžių įgijimo rėmimas – 169 (užduotis įvykdyta 87 proc.), darbo rotacija – 10 (užduotis įvykdyta 50 proc.), bedarbių konsultavimas ir profesinis orientavimas – 365 (užduotis įvykdyta 102 proc.). Vidutinės finansavimo trukmės ir išlaidos:

- Vidutinė profesinio mokymo programos trukmė – 2,7 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 1929 Eur.
- Vidutinė darbo įgūdžių įgijimo priemonės trukmė 4,1 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 795 Eur.
- Vidutinė darbo rotacijos trukmė 6 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 1225 Eur.

Sklaida. Kiekvieną mėnesį informacija apie projektą patalpinama ir atnaujinama Šiaulių teritorinės darbo biržos interneto svetainėje ir informaciniuose stenduose, nuolat talpinama projekto įgyvendinimo vietose – įmonėse, mokymo įstaigose. Informacija apie galimybę dalyvauti projekte teikiama individualių konsultacijų, susirinkimų, konsultavimo grupėms užsiėmimo metu. 2015 m. balandžio 21 d. darbo biržos interneto svetainės rubrikoje „Naujienos“ buvo publikuotas straipsnis „Paklausi profesija didina įsidarbinimo galimybes“.

Igyvendinimo priežiūra. Kiekvieną mėnesį vykdyta projekto užduočių, lėšų panaudojimo bei planavimo stebėseną, analizuojamos anksčiau laiko nutrauktos finansavimo sutartys bei jų priežastys. Projekto veiklų įgyvendinimo rezultatai kiekvieną mėnesį aptariami darbo pasitarimuose. Nuolatinė projekto veiklų įgyvendinimo stebėseną leidžia operatyviai spręsti iškilančias problemas bei pasiekti numatytą rezultatą. Vykdomos patikros veiklų įgyvendinimo vietose. Projekto veiklų patikrų grafikai sudaromi kiekvieną ketvirtį bei talpinami Šiaulių TDB interneto svetainėje. Per metus atlikta 81 projekto veiklų patikra, jų metu pažeidimų nenustatyta. Vykdamas projekto finansinės atskaitomybės kontrolę, atlikta 12 finansinių dokumentų patikrų. Atliekamos patikros skatina darbdavius laiku pristatyti į Darbo biržą reikiamus dokumentus, įdarbinti bei besimokantys asmenys gali pareikšti savo nuomonę apie vykdomą projektą.

Dalyvavimas projekte nekvalifikuotiems bedarbiams sudarė galimybę įgyti paklausią profesiją ir įsivertinti darbo rinkoje. Po dalyvavimo profesinio mokymo priemonėje per 28 d. įsidarbino 74 proc. dalyvių, pasibaigus darbo įgūdžių įgijimo rėmimo priemonės finansavimui per 28 d. įsidarbino – 84,5 proc. dalyvių, darbo rotacijos priemonėje – 100 proc. Konsultavimo ir profesinio orientavimo užsiėmimai padidino bedarbių motyvaciją mokytis ir įsidarbinti, padėjo jiems pasirinkti profesiją, atsižvelgiant į asmenines savybes ir darbo rinkos poreikius, spręsti emocines, asmenybės ir bendravimo problemas, sudarančias kliūtis jų užimtumui. Po konsultavimo ir profesinio orientavimo užsiėmimų profesinio mokymo priemonę pasirinko 80 proc. dalyvių.

Per 2015 metus projekto veiklų įgyvendinimui panaudota 1029,44 tūkst. Eur (94,3 proc.) projektui skirtų lėšų, dėl neįvykdytų profesinio mokymo sutartinių įsipareigojimų netinkamomis išlaidomis pripažinta – 113,4 tūkst. Eur.

6.1.8. Projektas „Įgyk paklausią profesiją“

Rezultatai. 2015 m. projekto veikloje dalyvavo 263 asmenys, iš kurių 255 nusiųsti 2015 metais (užduotis įvykdyta 108,5 proc.). Vidutinė profesinio mokymo programos trukmė – 2,4 mėn., vidutinės išlaidos vienam projekto dalyviui – 1239 Eur. 2015 m. profesinio mokymo programas baigė 252 bedarbiai, iš jų 205 (81 proc. baigusiu) įgijo paklausią darbo rinkoje kvalifikaciją ir 144 įsidarbino (70 proc.).

Sklaida. Kiekvieną mėnesį informacija apie projektą patalpinama ir atnaujinama Šiaulių teritorinės darbo biržos interneto svetainėje ir informaciniuose centruose, nuolat talpinama projekto įgyvendinimo vietose – mokymo įstaigose. Informacija apie galimybę dalyvauti projekte teikiama individualių konsultacijų, susirinkimų, konsultavimo grupėms užsiėmimo metu. 2015 m. balandžio 21 d. darbo biržos interneto svetainės rubrikoje „Naujienos“ buvo publikuotas straipsnis „Paklausi profesija didina įsidarbinimo galimybes“.

Įgyvendinimo priežiūra. Kiekvieną mėnesį vykdoma projekto užduočių, lėšų panaudojimo bei planavimo stebėseną, analizuojamos anksčiau laiko nutrauktos finansavimo sutartys bei jų priežastys. Projekto veiklų įgyvendinimo rezultatai kiekvieną mėnesį aptariami darbo pasitarimuose. Nuolatinė projekto veiklų įgyvendinimo stebėseną leidžia operatyviai spręsti iškilančias problemas bei pasiekti numatytų rezultatų. Vykdomos profesinio mokymo patikros mokymo įstaigose, per metus atliktos 9 patikros, jų metu pažeidimų nenustatyta. Vykdamas projekto finansinės atskaitomybės kontrolę, atlikta 12 finansinių dokumentų patikrų. Atliekamos patikros skatina profesinio mokymo paslaugos teikėjus laiku pristatyti į Darbo biržą reikiamus dokumentus, besimokantys asmenys gali pareikšti savo nuomonę apie vykdomą projektą.

Dalyvavimas projekte padėjo bedarbiams, atleistiems iš įmonių dėl nepaklausios darbo rinkoje profesijos ar praradusiems darbinę kompetencijas, įgyti paklausias darbo rinkoje kvalifikacijas ir/arba kompetencijas ir įsidarbinti į laisvas darbo vietas ar pradėti dirbti savarankiškai. Profesinis mokymas padėjo darbo ieškantiems asmenims integruotis į darbo rinką ir joje išsilaikyti bei padidino darbo jėgos pasiūlos atitikimą paklausai. Po dalyvavimo profesinio mokymo kursuose per 28 d. įsidarbino 42 proc. dalyvių. Per 2015 metus panaudota 325,73 tūkst. Eur (70 proc.) projektui skirtų lėšų, dėl neįvykdytų profesinio mokymo sutartinių įsipareigojimų netinkamomis išlaidomis pripažinta – 26,59 tūkst. Eur.

7. JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMAS

2015 m. Šiaulių teritorinėje darbo biržoje įregistruoti 8308 jaunuoliai iki 29 m. amžiaus, iš jų pagal tikslines grupes: pasirengę darbo rinkai – 39,8 proc., nepasirengę darbo rinkai – 60,2 proc.; pagal išsilavinimą: su aukštuoju – 19,6 proc., su profesiniu – 39,6 proc., nekvalifikuoti – 40,8 proc.

Rezultatai:

- Įdarbinta 5720 jaunuolių – 69 proc. nuo užsiregistravusių darbo biržoje per 2015 m. Per 4 registracijos mėnesius įdarbinta 3414 jaunuolių – 41 proc. nuo užsiregistravusių darbo biržoje per 2015 m.

- Aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse (išskyrus viešuosius darbus) dalyvavo 1552 jaunuoliai – 18,7 proc. nuo užsiregistravusių darbo biržoje 2015 m. Per 4 mėn. nuo užsiregistravimo darbo biržoje aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse dalyvavo 1019 jaunuolių – 12,3 proc. nuo užsiregistravusių darbo biržoje 2015 m.

- Per 4 mėn. nuo užsiregistravimo darbo biržoje jaunimo garantijų iniciatyvos (toliau – JGI) suteiktos 53,4 proc. jaunuolių, t.y. kas antras jaunuolis buvo įdarbintas ar dalyvavo aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse (išskyrus viešuosius darbus).

- Per 4 mėn. JGI nesuteiktos (neįdarbinti ir nedalyvavo aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse) 2615 arba 46,6 proc. jaunuolių. JGI nesuteikimo priežastys: nutraukta darbo paieška dėl įvairių priežasčių, išskyrus įdarbinimą (per 4 mėn. nuo registracijos darbo biržoje darbo paieška nutraukta 2216 jaunuolių); laisvų darbo vietų pagal įgytą profesiją stoka; sveikatos problemos; nepalankus susisiekimas (gyvenamoji vieta); maži vaikai; žalingi įpročiai, žema mokymosi ir darbo motyvacija, atsisakė dalyvauti JGI priemonėse ir kt.

- 7286 (unikalūs) jaunuoliams iki 29 m. amžiaus taikytos aktyvinimo ar motyvacijos profesijai įgyti, darbo paieškos metodų valdymo ugdymo priemonės:

- Specializuotose motyvavimo užsiėmimuose (Darbo klubuose, Darbinės motyvacijos didinimo priemonėje „Aš galiu“) dalyvavo 3228 jaunuoliai (39 proc. nuo užsiregistravusių), po šių motyvavimo užsiėmimų 36 proc. jaunuolių įsidarbino, pradėjo dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse.

- E. paslaugų mokymai praversti per 1620 jaunuolių.

- Į bendrą darbo ieškančių asmenų duomenų bazę internete įtraukta 2939 jaunuolių iki 29 m. amžiaus CV. Į Talentų banko duomenų bazę įtraukta 119 jaunuolių iki 29 m. amžiaus CV.

- Mentorystės priemonėje dalyvavo 19 jaunuolių.
- Skatinant nekvalifikuotą jaunimą iki 29 m., neturintį pagrindinio išsilavinimo, grąžinti į švietimo sistemą, klientų aptarnavimo funkcijas vykdančiuose skyriuose organizuoti 32 renginiai, kuriuose dalyvavo per 400 jaunuolių. Organizuotų renginių tikslas – skatinti jaunos žmones grįžti į švietimo sistemą, motyvuoti juos įgyti reikiamą išsilavinimą ir profesinę kvalifikaciją, kad galėtų planuoti savo profesinę karjerą ir sėkmingai integruotis į darbo rinką
  - Siekiant skatinti jaunimo integraciją į darbo rinką ir (ar) švietimo sistemą, teikiant socialinės rehabilitacijos ir paruošimui darbo rinkoje paslaugas, įgyvendintas ESF projektas „Pasitikėk savimi“. Viso projekte dalyvavo 519 dalyvių, iš jų 204 įsidarbino/nusiųsti į aktyvios darbo rinkos politikos priemonės/sugrįžo į švietimo sistemą.
  - Šiaulių teritorinėje darbo biržoje registruoti jauni asmenys turėjo galimybę dalyvauti įvairiuose savanorystės projektuose. Bendradarbiauta įgyvendinant 3 savanorystės projektus, šių projektų pristatymo renginiuose dalyvavo per 170 jaunuolių.
  - Siekiant profesijos neturinčius jaunuolius paskatinti įgyti paklausias darbo rinkoje profesijas, padėti jiems planuoti karjerą, bendradarbiaujant su Šiaulių apskrities profesinio mokymo įstaigomis bei darbo rinkos mokymo centrais, organizuoti 32 pažintiniai renginiai („Profesijų mugės“) mokymo įstaigose, kuriuose dalyvavo per 600 profesijos neturinčių jaunuolių.
  - Siekiant jaunuoliams suteikti informacijos apie verslo pradžios sąlygas, verslo plėtrą, veiklos pagal verslo liudijimą galimybes, bendradarbiauta su Valstybine mokesčių inspekcija, organizuoti 7 seminarai tema „Ketinantiems kurti verslą: verslo liudijimas, individuali veikla pagal pažymą ir juridinis asmuo“, kuriuose dalyvavo 84 jaunuoliai. Darbo klubo užsiėmimuose tema „Verslo pradžia: sąlygos ir galimybės“ dalyvavo 127 jaunuoliai, po kurių 53,5 proc. jaunuolių pradėjo savo verslą. Per 4 mėn. nuo registracijos darbo biržoje organizavo savo verslą – 617 (536 – veikla pagal verslo liudijimą, 81 – organizavo verslą). Subsidija verslo liudijimui įsigyti skirta 71 jaunam asmeniui.
  - 3642 (43,8 proc. nuo visų 2015 m. užsiregistravusių jaunų bedarbių) jaunuoliams iki 29 m. amžiaus nutraukta darbo paieška (išskyrus įdarbinimą), iš jų: 47,6 proc. – asmens pageidavimu, 49,6 proc. – už pažeidimus, 2,8 proc. – dėl kitų priežasčių.
  - Stiprinant bendradarbiavimą su socialiniais partneriais, sprendžiant jaunimo integracijos į darbo rinką klausimus, 2015 metais įvyko 7 Šiaulių teritorinės darbo biržos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinacinio komiteto posėdžiai, bei 24 Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo komisijų Akmenės, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio ir Šiaulių skyriuose posėdžiai (po 4 posėdžius kiekviename skyriuje), kurių metu aptarti JGI rezultatai, įgyvendinimo etapai, kriterijai, įgyvendinami projektai, problemos, bendradarbiavimas su socialiniais partneriais. Diskutuota, kaip sudaryti sąlygas jauniems žmonėms dalyvauti savanoriškoje veikloje bei įgyti asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų ir darbo patirties, taip padedant jiems pasirinkti profesiją, pakartotinai integruotis į švietimo sistemą ir pasirengti įsilieti į darbo rinką. 2015 metais Šiaulių TDB Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio ir Šiaulių skyriai, siekdami sutelkti atitinkamų rajonų organizacijas kartu spręsti jaunimo užimtumo problemas, iniciavo bendradarbiavimo sutarčių pasirašymą tarp socialinių partnerių – jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo komisijose atstovaujančių organizacijų. Per 2015 metus įvyko 4 Jaunimo metodinės tarybos prie Šiaulių TDB posėdžiai, kurių metu aptartas bendradarbiavimas vykdamas jaunimo užimtumo politiką ir identifikuojant neaktyvius, nedirbančius, nesimokančius ir mokymuose nedalyvaujančius jaunos žmones, pristatytas JGI pirminės intervencijos projektas „Atrask save“ ir jo veiklos, absolventų integracija į darbo rinką.
  - 2015 metais atnaujinta Šiaulių TDB interneto svetainės rubrika Jaunimo garantijų iniciatyva.

Jaunimo darbo centrų veikla 2015 metais:

Šiaulių teritorinės darbo biržos aptarnaujamoje teritorijoje veikia 4 jaunimo darbo centrai (ketvirtasis – Kelmės skyriuje – įsteigtas 2015 metais). Jaunimo darbo centruose 2015 metais suteikta per 6050 informavimo, konsultavimo paslaugų, iš jų: atviro informavimo paslaugų – per 2850, individualių konsultacijų – apie 2000, informuota telefonu, elektroniniu paštu, internetu – per 1200, 2015 metais visuose centruose įrengta nemokama interneto prieiga WI-FE.

Jaunimo darbo centruose vyko 128 tiksliniai informaciniai susirinkimai, kuriuose dalyvavo per 2360 asmenų. Tikslinių susirinkimų temos: „Darbo paieška atviro informavimo sistemoje DBAIS“, „Darbo biržos elektroninės paslaugos“, „Darbo pokalbis“, „Gero gyvenimo aprašymo (CV) rengimas“, „Pirmojo darbo programa absolventams“ ir „Pirmojo darbo abiturientams“, „Elektroninio pašto kūrimas ir naudojimas juo“, mokiniams „Profesinės karjeros planavimas“, dalyvavo 2361 asmuo.

Pravesti 183 renginiai temomis: „Mokinių ir studentų darbas vasaros metu“, „Savanorystės, praktikos galimybės“, „Legalaus įsidarbinimo abėcėlė“, „Kaip derinti mokslą/studijas ir darbą“, „Pirmas darbas – ką reikia žinoti“, „Profesinė karo tarnyba“, „Verslo organizavimo galimybės“, EURES pristatymai, studentams „Darbo pokalbis“, kuriuose dalyvavo per 2780 Jaunimo darbo centrų lankytojų.

Organizuoti 32 darbinės motyvacijos didinimo užsiėmimų ciklai jaunimui „Aš galiu“, dalyvavo 266 jaunuoliai bei 177 Darbo klubų užsiėmimai, dalyvavo 1822 jaunuoliai.

Jaunimo darbo centrai vedė profesijos pasirinkimo renginius mokiniams „Profesinės karjeros planavimo žingsniai“, „Savęs pažinimas ir ugdymas karjerai“, „Profesijų labirintas“ – viso 101 renginys, kuriuose dalyvavo 1989 mokiniai. Vyko pažintiniai vizitai į Šiaulių miesto ir Šiaulių apskrities mokymo įstaigas, kuriuose jaunuoliai susipažino su galimybėmis įgyti profesiją. Buvo vedami profesinio informavimo renginiai Šiaulių rajono bibliotekose pagal projektą „Verslo amatų akademija“. Prisijungta prie akcijų „Nuo diplomo iki darbo sutarties“, „Mokykis ir konkuruok“, „Atvirų durų dienos mokiniams“, „Planuok karjerą atsakingai“, kuriuos organizavo kartu su socialiniais partneriais.

1200 asmenų buvo apmokyta naudotis informacinėmis darbo paieškos technologijomis, 444 asmenys jaunimo darbo centruose pasirengė savo gyvenimo aprašymą.

8. DARBUOTOJŲ Į REZULTATUS ORIENTUOTOS VEIKLOS VERTINIMAS

2015 m. į rezultatus orientuotos veiklos vertinimo sistemoje dalyvavo 57 darbuotojai, iš jų: 33 – teikiantys tarpininkavimo įdarbinant paslaugas ir 24 – teikiantys konsultavimo paslaugas, 9 – dirbantys pagal darbo sutartis ir 48 – valstybės tarnautojai.

Šiaulių teritorinės darbo biržos į rezultatus orientuotos veiklos vertinimo komisija, vertindama valstybės tarnautojų bei darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, užduočių pagal patvirtintus vertinimo kriterijus įvykdymą, papildomai vertino ir nustatytus pažeidimus bei klaidas pagal į rezultatus orientuotos veiklos vertinimo ir skatinimo sistemos įdiegimo tvarkos aprašo nuostatas.

■ 2015 metų į rezultatus orientuotos veiklos rezultatai:

– pagrindinio kriterijaus – įdarbinti nustatytą skaičių darbo ieškančių asmenų – neįvykdė 27 tarpininkai (81,8 proc.).

– pagrindinio kriterijaus – nukreipti bedarbius į aktyvios darbo rinkos politikos priemones – neįvykdė 20 konsultantų (83,3 proc.).

■ Nustatytas užduotis įvykdė ir viršijo 10 darbuotojų, tačiau, atsižvelgiant į rezultatus orientuotos veiklos vertinimo ir skatinimo sistemos tvarkos aprašo 25 p. (gautas pagrįstas kliento skundas), vienas iš šių darbuotojų nebuvo skatinamas.

Valstybės tarnautojai				Darbuotojai pagal darbo sutartis			
Tarpininkai		Konsultantai		Tarpininkai		Konsultantai	
Įvykdė užduotis	Neįvykdė užduočių	Įvykdė užduotis	Neįvykdė užduočių	Įvykdė užduotis	Neįvykdė užduočių	Įvykdė užduotis	Neįvykdė užduočių
6	22	4	16	0	5	0	4
Panaudota piniginių lėšų skatinimui, Lt							
1769,75		1026,77		0		0	

Darbuotojų skatinimui panaudota 2796,52 Eur.

Į rezultatus orientuotos veiklos vertinimo ir skatinimo sistema teigiamai įtakojo klientams teikiamų paslaugų kokybę:

■ pagerėjo laisvų darbo vietų užpildymas. Laisvos darbo vietos užpildymo trukmė – 7 darbo dienos;

■ sustiprėjo sąveika su darbdaviais – darbdavių, su kuriais palaikomi bendradarbiavimo ryšiai, skaičius padidintas 3,8 proc., aptarnaujamos teritorijos darbdavių skaičius padidintas 6,2 proc.;

■ per metus darbdavių, pasinaudojusių e. paslaugomis, skaičius išaugo 12,8 proc. punktais.

Pasiūlymai į rezultatus orientuotos veiklos vertinimo sistemos tobulinimui:

Į rezultatus orientuotos veiklos vertinimo ir skatinimo sistema be specialistų, teikiančių tarpininkavimo įdarbinant ir konsultavimo funkcijas, turėtų apimti ir kitus darbuotojus, tiesiogiai

aptarnaujančius klientus (vykdančius registravimo funkcijas, organizuojančius užimtumo rėmimo priemones, Jaunimo darbo centro skyriaus specialistus).

9. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Šiaulių teritorinė darbo birža 2015 metais tarptautinio bendradarbiavimo nevykdė.

10. LYGINAMOSIOS ANALIZĖS IR MOKYMO SI SISTEMOS DIEGIMAS

Siekiant pagerinti paslaugų klientams kokybę, skatinti vidinę komunikaciją bei pasikeitimą gerąją patirtimi, Šiaulių teritorinės darbo biržos direktoriaus 2015 m. balandžio 27 d. įsakymu patvirtinta darbo grupė, atsakinga už kokybinę veiklą užtikrinančių veiksnių sričių įsivertinimą ir kiekybinių rodiklių stebėseną. Darbo grupė, sudaryta iš visų Šiaulių TDB grandžių darbuotojų, išanalizavo ir įvertino Šiaulių TDB veiklą pagal šešias kokybines veiklos sritis: strateginį veiklos valdymą, veiklos procesų kūrimą, tvarų aktyvinimą ir pereinamųjų procesų valdymą, santykius su darbdaviais, įrodymais pagrįstą paslaugų kūrimą ir įgyvendinimą, partnersčių valdymą ir išteklių paskirstymą. Darbo grupė iki 2015 m. birželio 1 d. surinko duomenis lyginamosios analizės veikloms atlikti; atliko kokybinių veiklą užtikrinančių veiksnių įsivertinimą, pateikdama įrodymus, pagrindžiančius konkretaus kriterijaus vertinimą; įvertino kiekvieno kriterijaus padėtį Šiaulių TDB, kriterijui priskiriant vieną iš metodikoje nurodytų galimų lygių; nustatė gerosios patirties pavyzdžius ir tobulintinas sritis.

Identifikuotos Šiaulių TDB veiklos probleminės sritys: bedarbių profiliavimo, specializuotų paslaugų teikimo kokybė; karjeros konsultavimas – trūksta profesionalių specialistų, galinčių klientams teikti specializuotas motyvavimo, karjeros konsultavimo, verslo planų rengimo ir vertinimo ir kt. paslaugas; nepakankamas suinteresuotų šalių įsitraukimas kuriant strategiją. Siekiant užtikrinti lyginamosios analizės metu nustatytų probleminių sričių tobulinimą, Šiaulių teritorinės darbo biržos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu patvirtintos lyginamojoje analizėje nustatytų probleminių sričių tobulinimo kryptys, numatyti terminai bei atsakingi darbuotojai.

Atlikus veiklos įsivertinimą, nustatyta Šiaulių TDB geroji praktika: profesinio informavimo, profesinio konsultavimo paslaugų teikimas jaunimo darbo centruose; grįžtamojo ryšio iš klientų organizavimas; darbo su darbdaviais organizavimas.

Šiaulių TDB 2015 metais ypatingą dėmesį skyrė darbo su darbdaviais stiprinimui:

- Numatytos pagrindinės darbo su darbdaviais kryptys bei uždaviniai, patvirtinti rodikliai uždavinių įgyvendinimui. Per 2015 m. bendras darbdavių skaičius, su kuriais palaikomi bendradarbiavimo ryšiai padidintas 3,8 proc., aptarnaujamos teritorijos darbdavių skaičius padidintas 6,2 proc. Klientų aptarnavimo funkcijas vykdančių skyrių specialistai 2015 m. organizavo per 1100 apsilankymų pas darbdavius, iš jų: 244 – pas naujus darbdavius. Skyrių specialistai didelį dėmesį skyrė laisvų darbo vietų paieškai ir darbdavių informavimui apie Europos Sąjungos projektus, jų įgyvendinimo galimybes ir naudą. Tikslinių apsilankymų pas darbdavius metu surasta ir užregistruota 692 laisva darbo vieta. 2015 m. per 400 darbdavių apmokyti naudotis el. paslaugomis. Apie 4000 darbdavių užregistravo 23662 laisvas darbo vietas, iš jų: 20,2 proc. laisvas darbo vietas registravo internetu.

- Suformuotas 130 strateginių darbdavių sąrašas. Numatytos darbo su strateginiais darbdaviais kryptys, parengtas strateginių darbdavių viešinimo standartas, kuris viešinamas Šiaulių TDB interneto tinklapyje bei atviro informavimo vietose.

- Bendradarbiaujant su Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Šiaulių skyriumi, kas ketvirtį identifikuoti naujai veiklą pradėję darbdaviai. 2015 metais užmegzti kontaktai su 749 naujais darbdaviais, iš jų – 591 aptarnaujamos teritorijos darbdaviais, iš kurių 229 – įmonės, įkurtos 2014/2015 metais.

- Vykdyta kas savaitinė stebėseną Įmonių bankroto valdymo departamento tinklapyje dėl bankrutavusių įmonių. 2015 m. Šiaulių apskrityje bankroto bylos išskeltos 115 įmonių, iš jų su 61 proc. įmonių buvo vykdomas bendradarbiavimas.

11. IŠORINĖS KOMUNIKACIJOS STEBĖSENOS APŽVALGA – PAGRINDINIAI PRIORITETAI

Išorinės komunikacijos stebėseną ir pagrindiniai prioritetai

Pagrindinis Šiaulių teritorinės darbo biržos išorinės komunikacijos tikslas – teikti darbo biržos klientams, žiniasklaidai, socialiniams partneriams ir visai visuomenei aktualią, patrauklią ir suprantamą, operatyvią ir objektyvią informaciją apie įgyvendinamą užimtumo politiką, gerinti ryšius su socialiniais partneriais, siekti, kad Šiaulių teritorinės darbo biržos veikla būtų objektyviai atspindėta žiniasklaidos priemonėse, ieškoti naujų komunikavimo formų, atsižvelgiant į sparčiai kintančią situaciją darbo rinkoje ir skirtingo išsilavinimo, amžiaus, galimybių įsitvirtinti darbo rinkoje klientų grupių poreikius.

Šiaulių teritorinės darbo biržos išorinės komunikacijos prioritetai:

- Stiprini tarpsektorinį bendradarbiavimą savivaldybių lygmenyje, apimant valdžios ir valstybines institucijas, siekiant stiprinti jaunimo politikos įgyvendinimą savivaldybėse.

- Viešinti atskirų tikslinių darbo ieškančių asmenų grupių – ilgalaikių, vyresnių nei 50 metų amžiaus, neįgalių, nekvalifikuotų asmenų, jaunimo iki 29 m. amžiaus – integravimo į darbo rinką galimybes.

- Plėtoti planingą veiklos ir rezultatų sklaidą (ESF projektų nauda, ADRPP pasiūla ir kaip jomis pasinaudoti, EURES tinklo paslaugos, ES iniciatyvos jaunimo užimtumui didinti ir kt.).

- Viešinti paslaugų prieinamumą ir teikti objektyvią informaciją (Jaunimo darbo centrų plėtra, internetinių paslaugų paketas darbo paieškos ir darbuotojų atrankos procese ir kt.).

Įgyvendinant Komunikacijos ir informavimo strategiją bei joje numatytus komunikacijos prioritetus, 2015 metais:

- Šiaulių teritorinės darbo biržos Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio ir Šiaulių skyriai, siekdami sutelkti atitinkamų rajonų organizacijas kartu spręsti jaunimo užimtumo problemas, iniciavo bendradarbiavimo sutarčių pasirašymą tarp socialinių partnerių – jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo komisijose atstovaujančių organizacijų.

- Šiaulių teritorinės darbo biržos interneto svetainės rubrikoje „Naujienos paskelbti 162 informaciniai pranešimai, iš jų: 28 – apie jaunimo darbo centrų veiklą (įgyvendintų akcijų, svarbių susitikimų ir renginių viešinimas); 23 – apie situaciją darbo rinkoje, pagrindines darbo rinkos tendencijas, darbo rinkos prognozę; 22 – apie aktyvios darbo rinkos politikos priemones, ESF projektus, jų įgyvendinimą, tikslinių asmenų grupių: jaunimo, ilgalaikių bedarbių, neįgalių ir vyresnio amžiaus asmenų integraciją į darbo rinką; 17 – apie darbą su darbdaviais, verslumo skatinimą; 13 – jaunimo garantijų iniciatyvą ir jos įgyvendinimą.

- Liepos – rugpjūčio mėn. Šiaulių miesto visuomeniniame transporte UAB „Busturas“ įrengtuose pakabinamuose monitoriuose buvo viešinama informacija apie darbo biržos e. paslaugas, darbo ieškančių asmenų išankstinę registraciją darbo biržoje internetu, jaunimo darbo centro teikiamas paslaugas.

- Visuose klientų aptarnavimo funkcijas vykdančių skyrių atviro informavimo zonose įrengtuose TV ekranuose nuolat viešinama aktualiausia informacija (įgyvendinami ESF projektai, diegiamos naujovės, organizuojami renginiai ir pan.).

- Organizuota ir dalyvauta susitikimuose, seminaruose su socialiniais partneriais, darbdaviais, pristatant pranešimus įvairiose įstaigose ir organizacijose. Per 2015 m. organizuoti/dalyvauta 65 susitikimai su įvairiais socialiniais partneriais, kurių metu pristatyta situacija darbo rinkoje, teikiamos paslaugos, ESF projektai, diegiamos naujovės. Lankytos bendrojo lavinimo, profesinės mokyklos, kolegijos, universitetai, kur besimokantys buvo supažindinti su profesijos pasirinkimu, karjeros planavimu, darbo paieškos būdais, įsidarbinimo dokumentų rengimu ir pan. Organizuoti 36 susitikimai – seminarai – mokymai darbdaviams, kurių metu suteikta informacija apie darbo biržos teikiamas paslaugas, aktyvios darbo rinkos politikos priemones, elektronines paslaugas, situaciją darbo rinkoje, teisės aktus, reglamentuojančius trečiųjų šalių piliečių įdarbinimą.

- Publikuoti 49 straipsniai regiono leidiniuose, elektroniniuose naujienų portaluose. Pagrindinės žiniasklaidoje nagrinėtos temos:

- Jaunimo nedarbas: jaunimo motyvacija, priežastys, nulemiančios jaunimo nedarbą, darbo biržos siūlomos priemonės jaunimui, Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimas, jaunimo verslumo skatinimas, įsidarbinimo galimybės moksleiviams, absolventų integracija į darbo rinką, organizuojami renginių ciklai, akcijos jaunimui.

- Situacija darbo rinkoje: darbo rinkos prognozė ir tendencijos, įsidarbinimo galimybių barometrai, darbo pasiūla ir paklausa.

- Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės ir įgyvendinami ESF projektai.

- Trečiųjų šalių piliečių įdarbinimas.

- Jaunimo darbo centrų teikiamos paslaugos.

- Vietinių užimtumo iniciatyvų projektai, jų įgyvendinimas.

■ Reikiama informacija ir komentarai buvo teikiami mokymo įstaigų, savivaldybių, įvairių asociacijų, nevyriausybinų organizacijų atstovams, Šiaulių apskrities rajonų savivaldybėms, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybai.

2015 metais Šiaulių teritorinė darbo birža aktyviai dalyvavo socialinių partnerių organizuojamuose renginiuose, kurių metu pristatė darbo biržos veiklą ir teikiamas paslaugas bei dalyvavo diskusijose:

■ Vasario mėn. Šiaulių arenoje vyko VšĮ „Versli Lietuva“ organizuojamas renginys „Verslas veža“, skirtas jaunimo verslumo skatinimui. Renginyje dalyvavo Šiaulių teritorinės darbo biržos komanda, konsultavusi renginio lankytojus karjeros planavimo bei verslumo klausimais.

■ Jaunimo darbo centras Šiauliuose – vienas iš Šiaulių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos projekto „Verslo ir amatų akademija“ socialinių partnerių. Jaunimo darbo centro darbuotojų organizuoti pažintiniai užsiėmimai „Savęs pažinimas ir ugdymas karjerai“ vyko Šiaulių rajono Raudėnų, Kairių, Kuršėnų ir Meškuičių seniūnijose, dalyvavo per 100 mokinių. Jaunimas turėjo galimybę susipažinti su karjeros planavimo žingsniais, išgirsti patarimų, kaip formuoti savęs pažinimo įgūdžius, atskleisti stipriąsias bei tobulintinas asmens puses, stiprinti pasitikėjimą savo jėgomis, atlikti savęs pažinimo, tikslų ir vertybių nustatymo testus.

■ Kovo mėn. Šiaulių teritorinės darbo biržos direktorius Rimundas Domarkas, Darbo išteklių skyriaus vedėjo pavaduotoja Janina Šiaulienė dalyvavo Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šiaulių apskrities nelegalaus darbo kontrolės koordinavimo grupės posėdyje. Posėdžio metu aptartas nelegalų darbą kontroliuojančių institucijų bendradarbiavimas Šiaulių apskrityje, diskutuota dėl nelegalaus darbo reiškinių kontrolės ir prevencijos galimų prioritetinių kryptių nustatymo ir bendradarbiavimo tobulinimo 2015 metais.

■ Šiaulių teritorinė darbo biržos atstovai dalyvavo apskrito stalo diskusijoje su Valstybinės darbo inspekcijos Šiaulių skyriaus darbuotojais. Susitikimo metu aptarti savanoriškų darbų bei kitų civilinių sutarčių sudarymo ypatumai, darbo ieškančių asmenų įdarbinimo tvarka, reikiamų įsidarbinti dokumentų įforminimo tvarka, užsieniečių įdarbinimo tvarka, nelegalaus darbo kontrolė, keitimosi informacija formos ir kiti aktualūs klausimai.

■ Kovo mėn. Šiaulių universitete surengta „Karjeros ir kontaktų mugė 2015“, Šiaulių valstybinėje kolegijoje – „Karjeros diena 2015“, kuriose studentams buvo sudarytos galimybės susitikti, susipažinti, užmegzti ilgalaikius ryšius su verslo atstovais. Renginiuose Šiaulių aukštosiose mokyklose su atskirais stendais dalyvavo Šiaulių teritorinės darbo biržos Jaunimo darbo centro komanda ir EURES biuras. Studentai domėjosi įsidarbinimo galimybėmis, Talentų banko programa, Jaunimo darbo centro organizuojamais renginiais, jų tematika ir galimybėmis juose dalyvauti, įsidarbinimo galimybėmis Europoje, Europos Sąjungos darbo mobilumo projektu „Tavo pirmas EURES darbas“.

■ Rugsėjo mėn. Šiaulių arenoje vyko Šiaulių miesto savivaldybės kartu su Eurodesk Lietuva atstovybe Šiauliuose inicijuota konferencija jaunimo politikos tematika, kurioje dalyvavo per 70 jaunų ir su jaunimu dirbančių žmonių. Šiaulių teritorinės darbo biržos darbuotojai prisijungė prie konferencijos „Šiauliai – jaunimo miestas. Misija įmanoma“ ir kartu dalinosi mintimis, formuojant ir įgyvendinant jaunimo politiką Šiaulių mieste.

■ Spalio – gruodžio mėn. Šiaulių TDB direktorius ir klientų aptarnavimo funkcijas vykdančių skyrių vedėjai dalyvavo visuose apskrities rajonuose vykusiuose Verslo dienų renginiuose, kurių metu su konferencijose dalyvaujančiais socialiniais partneriais dalyvauta diskusijose apie darbo biržos ir darbdavių bendrą indėlį mažinant nedarbą rajonuose.

■ Naudojamos išorinės komunikacijos priemonės užtikrino nenutrūkstamą komunikacinį ryšį su išorės klientais, leido atkreipti dėmesį į atitinkamas veiklos sritis, supažindinti su naujomis paslaugomis, įtraukti tikslines grupes į įvairias akcijas.

12. PERSONALO UGDYMAS IR KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

Personalo formavimas

2015 metais Šiaulių teritorinėje darbo biržoje buvo 153 etatiniai vienetai, kurie nekito metų eigoje. 2015 metais įstaiga organizavo 4 konkursus laisvoms karjeros valstybės tarnautojo pareigybėms užimti, 7 atrankas į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas ir 3 pokalbius. Priimti 27 darbuotojai (12 valstybės tarnautojų (5 dirbė Darbo biržos sistemoje), ir 15 darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (2 dirbė Darbo biržos sistemoje)). Atleisti 22 darbuotojai (14 valstybės tarnautojų ir 8 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis). Perkelti į kitas pareigas 17 Darbo biržos darbuotojų, iš jų 14 valstybės tarnautojų ir 3 darbuotojai,

dirbantys pagal darbo sutartis. 16 darbuotojų iš darbo išėjo savo noru. Kaitos priežastys: darbuotojai pereina dirbti į kitas įstaigas dėl patogesnio susisiekiavimo ar dėl jiems priimtinesnių darbo sąlygų, laimi konkursus į pastovias darbo vietas. 1 laisvas etatas neužpildytas daugiau kaip 3 mėnesius dėl valstybės tarnautojo, laikinai perkelta esant tarnybinei būtinybei į Šiaulių skyriaus Darbo rinkos paslaugų 1-ojo poskyrio vedėjo pareigas.

Naujai priimtų arba perkeltų į kitas pareigas darbuotojų adaptacinių programų sudarymas ir vykdymas.

Naujai priimtiems darbuotojams ar pasikeitus darbuotojo pareigoms, pirmuosius darbo metus yra sudaromos ir įgyvendinamos adaptacinės programos, kurių metodika susideda iš 4 pakopų: pasirengimo darbui, darbo parodymo, darbo perpratimo ir darbo išmokimo. Adaptacinio laikotarpio pabaigoje, darbuotojas užpildo anketą, kurioje įvertina adaptacinio laikotarpio organizavimą, pateikia pasiūlymus ir pastabas. 2015 metais 13 naujai priimtų darbuotojų ir 2 perkeltiems darbuotojams į kitas pareigas buvo sudarytos ir vykdomos adaptacinės programos.

Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas

Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, mokymas vyko pagal Šiaulių teritorinės darbo biržos direktoriaus 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. V-123 patvirtintą personalo ugdymo ir kvalifikacijos kėlimo programą. Kvalifikaciją kėlė 159 darbuotojai, iš jų 101 darbuotojas tiesiogiai aptarnaujantis klientus (33 konsultantai, 32 tarpininkai, 9 registраторiai). Šiaulių teritorinės darbo biržos 70 darbuotojų kėlė kvalifikaciją Lietuvos darbo birža organizuojuose seminaruose šiomis temomis: „Laiko planavimas ir tikslų siekimas“; „Apskaita“ integracijos su Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimo sistema (VBAMS); „Nedarbo draudimo išmokų skyrimas vadovaujantis ES Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentu“; „Socialinė apsauga ir mokesčiai“; „Lyginamoji analizė ir lyginamasis mokymasis“; „Organizacijos tobulinimo taikant Bendrojo vertinimo modelį gairės ir esmė“; „Asmens duomenų apsaugos reikalavimai ir jų praktinis taikymas“; „Atstovavimas civiliniame procese. Teisių gynbos būdų civiliniame procese pasirinkimas. Aktualiausia teismų praktika. Konfliktinių situacijų identifikavimas, konfliktų sprendimo būdai“; „Darbo su žiniasklaida specifika, ypatumai ir problematika. Pranešimo žiniasklaidai rengimas. Žinios konstravimo subtilybės“; „Jaunimo nedarbo mažinimas – efektyvios rinkodaros svarba“; „Pasirengimas vietinių užimtumo iniciatyvų projektų atrankai 2015 m. paraiškų kokybės vertinimas“; „VUI projektai ir socialinės įmonės. Paraiškų vertinimas, įgyvendinimo priežiūra ir administravimas“; „Žmoniškųjų išteklių planavimas ir darbuotojų kompetencijų vertinimas“; „Specializuotų paslaugų teikimas smulkioms ir vidutinėms įmonėms“; „Karjeros kompetencijų ugdymas, taikant „Euroguidance“ ir „Europass“ projektų parengtas metodines priemones“ „Tarpininkų ir konsultantų teisinių žinių atnaujinimas“; „Nukentėjusiųjų nuo prekybos žmonėmis grąžinimas į darbo rinką“; „Suaugusiųjų mokymosi ir komunikavimo auditorijoje ypatumai“; „Mokymų programų suaugusiems rengimas ir įgyvendinimas“; „Mokymų nauda ir asmeninis efektyvumas“; „Tarpkultūrinė kompetencija, migracijos samprata ir darbas su pabėgėliais: sociologinis, politologinis, teisinis ir kultūrinis požiūriai“; „Socialinės įmonės Lietuvoje 2005-2015 metai“ ir kt.

Šiaulių teritorinės darbo biržos organizuojuose mokymuose dalyvavo 150 organizacijos darbuotojų: „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas korupcijos prevencijos srityje“; „Korupcijos prevencija ir kontrolė“; „Valstybės turto informacinės paieškos sistemos kūrimas, diegimas ir naudojimas valstybės turtui valdyti“; „Bendravimo su žiniasklaidos atstovais pavojai bei galimybė išvengti nesusipratimų viešajame lauke“; „Konfliktų valdymas ir sprendimai darbo situacijose“; „Problemų analizė ir valdymo sprendimai“; „Profesionalus klientų aptarnavimas darbo biržoje: nuo tarpininko iki darbdavio“; „Streso, konfliktų ir skundų valdymas sudėtingų situacijų metu, aptarnaujant klientus darbo biržoje“; „Moterų ir vyrų lygių galimybių užimtumo srityje praktinis įgyvendinimas“; „Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo klausimai su klientų aptarnaujančių skyrių specialistais“; „Šiaulių teritorinės darbo biržos kokybinių veiklų užtikrinančių veiksmų vertinimas“; „Darbuotojų iš ES ir trečiųjų šalių įdarbinimas Lietuvoje: leidimas dirbti, leidimas laikinai gyventi, mėlynoji kortelė“; „Individualių užimtumo veiklos planų rengimo ypatumai“; „Naujasis Viešųjų pirkimų įstatymas: kaip viešuosius pirkimus vykdysime pagal naująsias taisykles?“; „Gamtinio, techninio, ekologinio ir socialinio pobūdžio pavojai, jų priežastys ir galimi padariniai“; „Įstaigos kompetencijai priskirtoje srityje galimų ekstremaliųjų situacijų prevencija“; „Darbdavio, darbdaviui atstovaujančio asmens mokymo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimai“; „Darbo teisės aktualijos: dabartinis DK ir naujojo DK projektas“; „Dokumentų valdymo naujovės“ „Valstybės tarnyba ir viešasis valdymas Lietuvoje bei Centrinėje Europoje“.

raida, patirtis ir geroji praktika“; „Patirti Atvirą darbą su jaunimu: mitai ir tikrovė“; „Socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymas įtvirtinant pozityvią saviraišką: darbo su nepilnamečiais metodai ir technikos“; „Pozityvūs pokyčiai profesiniame mokyme“ ir kt.

Savarankiškai kvalifikaciją kėlė 4 darbuotojai šiuose seminaruose: „Kaip suformuoti geriausią komandą“; „Kaip atverti šiuolaikinį darbo pasaulį mokiniams?“; „Darbo sutartis“; „Fiktyvios santuokos kaip prekybos žmonėmis forma. Situacija Lietuvoje“; „Sklandus bendravimas ir bendradarbiavimas – neatsiejama profesinės veiklos dalis“; „Asmeninių savybių – verslumo ir kūrybiškumo – reikšmė karjeros plane. Nuo idėjos iki verslo plano“; „Žingsnis už komforto zonos“; „Efektyvus karjeros plano sudarymas“; „Psichosocialinių veiksmų vertinimas“.

2015 metais vyko 176 profesinės saviugdos užsiėmimai, kuriuose visi tarpininkavimo ir konsultavimo funkcijas vykdantys darbuotojai dalyvavo grupiniuose užsiėmimuose. Ypatingas dėmesys skirtas temai „Individualių užimtumo planų sudarymas ir įgyvendinimas jauniems bedarbiams iki 29 metų amžiaus. Konsultantų ir tarpininkų bendradarbiavimas įgyvendinant IUVP“, kurią išklaušė 162 darbuotojai.

Kokias priemones panaudojote personalo motyvacijai, darbo kokybei bei darbo efektyvumui padidinti, orientuojant dirbančiųjų elgesį ir mąstymą į rezultatus.

Darbuotojai skatinami:

- piniginemis skatinimo priemonėmis: už pasiektus labai gerus darbo rezultatus, įgyvendinant į rezultatus orientuotos veiklos vertinimo ir skatinimo sistemą; gyvenimo jubiliejinių gimtadienių ar švenčių progomis; vykdant sudėtingas arba intensyvaus pobūdžio funkcijas ir kt.

- nepiniginėmis skatinimo priemonėmis: padėka, apdovanojimu už ilgametį darbą; teikiant siūlymus Lietuvos darbo biržai (toliau – LDB) dėl valstybės apdovanojimo, LDB valstybės tarnautojo ir darbuotojo ženklelio gavimo, LDB garbės darbuotojo vardo ar LDB nusipelnusio darbuotojo vardo suteikimo.

Sklandžiai vyko valstybės tarnautojų kasmetinis vertinimas. Tarnybinė veikla už 2015 metus 13-os valstybės tarnautojų įvertinta tiesioginių vadovų „labai gerai“. 15-ai darbuotojų, išdirbusiems vienerius ar dešimt metų darbo biržos sistemoje, buvo įteikti Lietuvos darbo biržos valstybės tarnautojo ir darbuotojo ženkleliai bei Padėkos raštai; 26-iems darbuotojams, išdirbusiems daugiau nei 20 metų, buvo suteiktas Lietuvos darbo biržos nusipelnusio darbuotojo vardas.

Nuo 2014 metų Šiaulių teritorinėje darbo biržoje veikia 2 kompetencijų tinklai: „Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimas“ ir „Darbo ieškančių asmenų aptarnavimas“. Juose nagrinėtos šios temos: „Tarpininkavimo ir konsultavimo paslaugų standarto taikymas“; „Individualūs įsidarbinimo planai“; „Bendradarbiavimo su darbdaviais organizavimas ir plėtra“; „Nelegalus darbas“; „Jaunimo garantijų iniciatyvos taikymas“; „Teisės aktų, reglamentuojančių aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimą, taikymas“ ir kt.

Metų pradžioje visi skyriai parengė Profesinės saviugdos planus 2015 metams, organizavo jų įgyvendinimą. Užsiėmimai vyko 1 kartą per mėnesį, jų trukmė – iki 2 val. Profesinės saviugdos užsiėmimuose dalyvavo 147 darbuotojai. Aptartos aktualios temos, nagrinėti atskiri teigiami ir neigiami pavyzdžiai, pasidalinta informacija grįžus iš seminarų.

13. TRIŠALĖS KOMISIJOS VEIKLA

Trišalė komisija prie Šiaulių teritorinės darbo biržos yra suformuota iš 9 narių. 2015 metais įvyko 2 Trišalės komisijos posėdžiai, kurių metu aptarta situacija darbo rinkoje, darbo rinkos prognozė, aktyvios darbo rinkos priemonių įgyvendinimo programa, prioritetai, priemonių apimtys, įgyvendinami projektai, Šiaulių TDB 2014 metų finansinės veiklos ataskaita ir biudžetas 2015 metams, EURES tinklas ir teikiamos paslaugos, jaunimo garantijų iniciatyvos pirminės intervencijos projektas „Atrask save“ pristatymas.

Trišalės komisijos posėdyje pritaria aktyvios darbo rinkos politikos priemonių organizavimo prioritetams bei prioritetinėms dalyvių grupėms, diskutuota apie darbo biržos atliekamų funkcijų įtaką sprendžiant regiono socialinių pašalpų gavėjų spartesnę integraciją į darbo rinką.

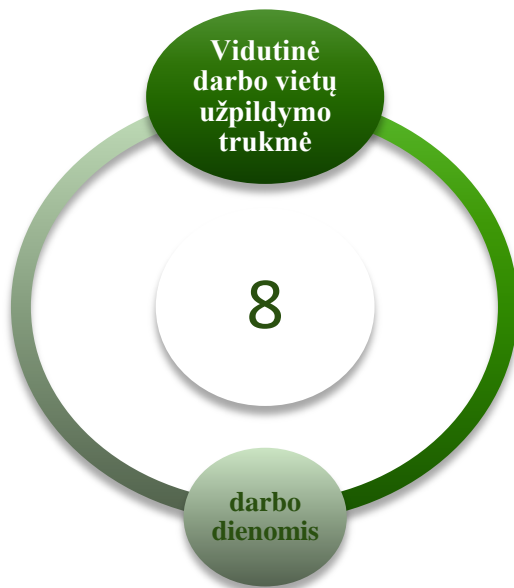
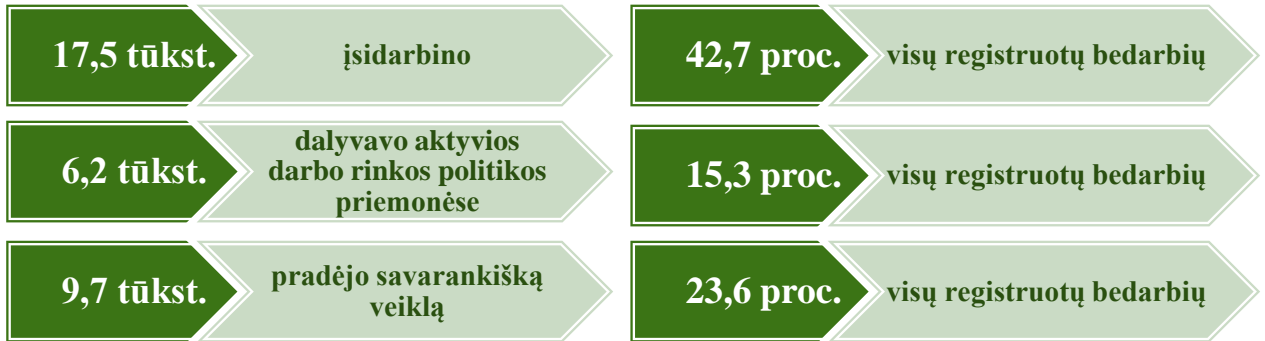

DARBO RINKOS RODIKLIAI 2015 M. SAVIVALDYBĖSE

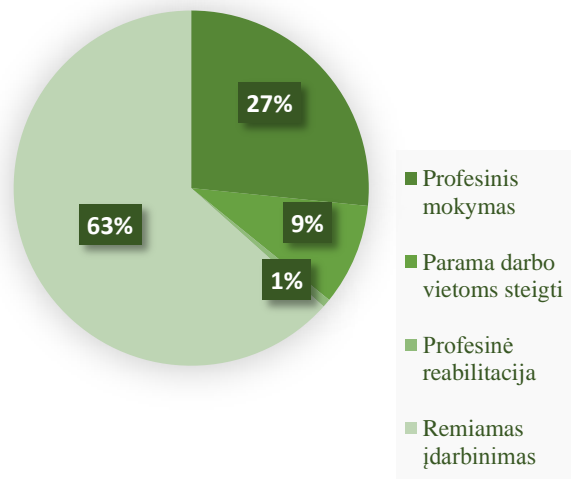
Savivaldybės	Registruota bedarbių			Vidutinis metinis bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (proc.)		Įregistruota laisvų darbo vietų	Nusiųsta į aktyvios darbo rinkos politikos priemones	Įdarbinta	Veikla pagal verslo liudijimą
	per metus	metų pabaigoje	vidutinis metinis skaičius	bendras	jaunimo iki 29 m.				
Šiaulių apskritis	24512	16975	15639	9,0	5,3	23662	6246	17492	9678
Šiaulių	12157	6555	5931	6,5	4,5	16823	1966	8748	6106
Šiaulių m.	8573	4233	3775	5,8	4,3	14889	1313	6394	4564
Šiaulių r.	3584	2322	2156	8,3	4,9	1934	653	2354	1542
Akmenės	2281	1921	1736	13,7	7,7	1406	797	1944	386
Joniškio	2118	1867	1660	11,4	5,9	1002	726	1599	829
Kelmės	2522	2497	2488	14,1	7,2	1004	723	1438	1296
Pakruojo	1961	1375	1237	9,5	4,2	1295	887	1503	345
Radviliškio	3473	2760	2587	10,9	5,7	2132	1147	2260	716

14. IŠVADOS

Padedant Šiaulių teritoriniai darbo biržai:

Dalyvavimas aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse

Suteikta **151943** individualių konsultacijų

1467 konsultacijų grupėms dalyvių įsidarbino, 864 dalyvavo darbo rinkos priemonėse, 159 pradėjo savo verslą.

Išduota **1,5 tūkst. leidimų** dirbti trečiųjų šalių piliečiams Lietuvoje ir priimti **374 sprendimai** dėl užsieniečio darbo atitikties Lietuvos Respublikos darbo rinkos poreikiams, tai sudarė **10,5 proc.** visų įdarbintų asmenų.

